ЎЗКОМПАРТИЯ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ IV ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР, вақт ғанимат, терим суръатини тобора тезлаштирайлик!

Колхоз ва совхозлардаги барча ишга яроқли кишиларни теримга тўла сафарбар этайлик, ҳозирги долзарб кунларнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиб, бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўп пахта топширайлик!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

212 (1732) | 25 октябрь, 1960 йил, сешанба | Баҳоси 20 тийин

Пахта тайёрлашдаги қолоқликни тезроқ тугатайлик

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган IV пленуми «Пахта териш ва давлатга топширишнинг бориши тўғрисида ҳамда республика колхоз ва совхозлари 1960 йилда олган социалистик мажбуриятларни бажариш тадбирлари ҳақида»ги масалани муҳокама этиб, тегишли қарор қабул қилди. Пленум таъкидлаб кўрсатдики, ҳозир бутун партия ташкилотининг, республикадаги барча меҳнаткашларнинг қишлоқ хўжалик соҳасида ва даставвал пахтачилик соҳасида қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун курашларида энг масъулиятли давр бошланди. Ўзбекистон меҳнаткашларининг Ватанга етти йилликнинг иккинчи йилида 3 миллион 170 минг тонна пахта беришдан иборат ватанпарварлик, интернационал бурчининг муваффақиятли бажарилиши худди шу кунларда ҳал этилади.

Ҳа, худди шундай! Олтин кузнинг очиқ ҳаволи илиқ кунлари терим суръатини жадаллаштириш ва пахта тайёрлашни янада кучайтириш учун жуда катта қулайликлар туғдирмоқда. Сал вақтдан кейин бу ғанимат кунларнинг бир кунини ҳафталар ҳам босолмайди. Ёғингарчилик бошланиб кетса ишимиз янада қийинлашади, суръат бундан ҳам пасаяди. Шунинг учун ҳозир ҳар бир қулай фурсатдан тўла ва унумли фойдаланиб, вақтни жуда ғанимат билиб, пахта териш ва тайёрлашни бутун чоралар билан кучайтириш, ҳамма ишни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленумининг қарори асосида ташкил этиш керак.

Ҳозир областимизда пахта тайёрлашда жиддий аҳвол юз берди. Ҳаво очиқ ва йиғим-теримни муваффақиятли ўтказиш учун етарли имконият бўлишига қарамай сўнгги кунларда суръат яна бўшашиб кетди. 13 пахтакор райондан фақат битта Юқори Чирчиқ райони ва 113 та пахтакор колхоздан фақат 7 тасигина пахта тайёрлаш давлат планини бажарди. 17 пахтакор совхоздан ҳали биронтаси ҳам пахта тайёрлаш планини бажаргани йўқ. Область колхоз ва совхозлари 24 октябргача планни 58,14 процент адо этдилар, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 102 минг тонна пахтани кам тайёрладилар. Ваҳоланки, йиғим-теримда энг қулай, ҳал қилувчи ва масъулиятли кунлар бирин-кетин ўтиб бораётир.

500 минг тонна пахта учун курашда ҳал қилувчи ўрин тутадиган Бекобод, Янгиер, Гулистон, Янгийўл, Оққўрғон, Сирдарё ва Оржоникидзе районлари пахта тайёрлашда ҳаммадан кейинда қолиб, бутун областни орқага тортмоқдалар. Бу районларда сўнгги кунларда кунига тайёрланаётган пахта бир ярим процентга ҳам етмай қолди.

Областимизнинг энг жанубий райони ҳисобланган Бекобод районида пахта терими областда биринчи бўлиб бошланганига қарамасдан йиллик план энди 48,42 процент бажарилди. Бунинг сабабқ — колхоз ва совхозлардаги ишга яроқли аҳолининг пахта теримига тўла жалб қилинмаганлиги, машина техникасидан ёмон фойдаланилаётганлиги ва меҳнат унумининг пастлигидир. Бу районда машина терими юзасидан берилган топшириқ атиги 30 процент бажарилди, холос.

Янгиер шаҳрининг колхоз ва совхозларида пахта йиғим-теримининг ҳозирги бориши мажбуриятни эмас, ҳатто планнинг бажарилишини ҳам жиддий хавф остида қолдирмоқда. Планни энди 46 процентдан сал оширган бу шаҳарда графикда белгиланган кишилар пахта теримида қатнашмаётир, теримчилар меҳнати ҳамма жойда қониқарсиз ташкил этилган, кўп ҳолларда терим машиналари бекор туриб қолмоқда. Шунга қарамасдан шаҳар партия комитетининг секретарлари Сардаров ва Симерейчик, шаҳар ижроия комитетининг раиси Жумаев ўртоқлар хотиржамликка берилиб, мавжуд камчиликларни тузатиш учун шошилинч чоралар кўрмаётирлар.

Гулистон район партия комитети ва район ижроия комитетида шу кунларда раҳбар ходимлардан бирор кишини топиш қийин. Уларнинг деярлик ҳаммаси пахта терими кампанияси билан машғул. Бироқ, бу йил 70 минг тонна пахта бериш мажбуриятини олган бу районда пахта тайёрлашдаги қолоқлик ҳамон тугатилмаётир. Район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари Укубоев, Усмонов ўртоқлар ва бошқа раҳбар ходимлар олиб бораётган сиёсий ва ташкилотчилик ишлари олинган юксак социалистик мажбуриятга мутлақо жавоб бермаётир.

Областимиз колхоз ва совхозларида пахта йиғим-теримининг қониқарсиз бораётганлигига яна бир сабаб — деярлик кўпчилик районларда белгиланган миқдордаги меҳнатга қобилиятли қишлоқ аҳолиси пахта теримига тўла жалб қилинмаган, бир қанча хўжаликларда теримчиларнинг меҳнати ёмон ташкил этилган, уларнинг унумлироқ ишлашлари учун зарур шароит яратиб берилмаган, шу сабабли кўпчилик теримчилар кунлик нормани бажармаётирлар.

Колхоз ва совхозларимизда 500 га яқин терим машинасининг ишлатилмаётганлиги сира кечирмаслик бир ҳолдир. «Правда» газетаси 19 октябрдаги бошмақоласида Тошкент областида техникадан йўл қўйиб бўлмайдиган даражада ёмон фойдаланилмоқда, деб жуда тўғри танқид қилди. Ишлаётган машиналарнинг иш унуми ҳали ҳам паст, кўпчилик машиналар фақат бир сменада ишлатилмоқда.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пленуми пахта териш ва тайёрлашни ташкил этишдаги мавжуд камчиликларни дарҳол тугатиш чораларини кўриш, партия ва давлат аппаратининг ҳамма звеноларида, барча колхоз ва совхозларда партия ҳамда давлат интизомини мустаҳкамлаш, айниқса уларнинг пухта ва аниқ ишлашини таъминлаш, ҳар бир ходимнинг ўзига топширилган иш учун шахсий жавобгарлигини ошириш вазифасини қўйди.

«Ҳар қандай уюшқоқсизлик, ҳар қандай интизомсизлик кўринишларига, — дейилади пленум қарорида, — **пахта ва бошқа турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига жиддий зарар етказадиган хатти-ҳаракат деб қаралсин ва бундай хатти-ҳаракат партия ташкилотларида махсус муҳокама этилиши зарур»**.

Пахта териш ва тайёрлаш соҳасидаги мавжуд қолоқликни тугатиш учун қишлоқдаги ишга қобилиятли аҳолини энг кўп даражада жалб этиш, шунингдек саноат корхоналари ва муассасалардаги ишчи ва хизматчилардан уларнинг асосий ишига путур етказмаган ҳолда пахта теримида фойдаланиш ва шундай қилиб пахта теримида бевосита ишлайдиган кишилар сонини камида 175 минг кишига етказиш керак. Ҳамма терим машиналарини тўла ишга солиб, асосан октябрь ойи ичида машинада пахта териш планининг сўзсиз бажарилишига эришиш, бунинг учун машина теримини шу кунларда жадал суръатлар билан давом эттириш лозим. **Машина терими топшириқларини бажармаслик партия ва давлат интизомини қўпол равишда бузиш билан баббаравардир.**

Пахта териш ва тайёрлашдаги қолоқликни тезроқ тугатиш ва суръатни ошириш учун бутун куч ва ғайратимизни сарфлайлик, омма орасида сиёсий ва ташкилотчилик ишларини янада кучайтириб, 500 минг тонна «оқ олтин» учун курашга ҳаммани сафарбар этайлик!

КЎТАРИНКИ РУҲ БИЛАН

Чиноз районининг пахтакорлари Улуғ Октябрнинг 43 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, терим суръатига-суръат қўшмоқдалар.

Кўпмингкилограммчи теримчилар ҳаракати кенг авж олиб кетди. Бу ҳаракатни Навоий номли колхоздаги чевар теримчи Муқаддам Мирзакаримова бошлаб берган. Бу меҳнатсевар қиз ўтган йили 26 минг килограмм пахта терган эди. Бу йилги мавсумда 30 минг килограмм пахта териш мажбуриятини олиб, шавқ-завқ билан меҳнат қилмоқда. Хирмонга ҳар куни 280 — 300 килограммдан «оқ олтин» тўкмоқда. У шу кунгача 9 тоннага яқин пахта терди.

Райондаги минглаб теримчилар Муқаддам Мирзакаримованинг изидан бормоқдалар. «Қизил октябрь» колхозидан Ёрқин Ашурова, Ойша Искандарова, Сталин номли колхоздан Хосият Жўрабекова, Ҳимоят Усмоновалар ҳам юксак мажбуриятни бажариш учун фидокорона меҳнат қилишиб, шу кунгача хирмонга 7 — 8 тоннадан пахта тўкдилар.

Теримда коммунист ва комсомоллар авангардлик ролини ўйнамоқдалар. «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг илғор теримчиси коммунист Ўғилча Умурзоқова шу долзарб кунларда фидокорона меҳнат қилиш намуналарини кўрсатяпти. У вақтдан унумли фойдаланиб, ҳар куни эл хирмонига 250—270 килограммдан пахта тўкаётир.

«XXI партсъезд» колхозининг чевар теримчи комсомолларидан ўртоқ Турди Жўраева мавсумда 25 тонна, Саломат Собирова, Ўғил Сотволдиева ўртоқлар 15 тоннадан пахта териб беришга аҳд қилишиб, бошқа комсомол-ёшларга ўрнак бўлмоқдалар.

Районда машинада пахта териш ишлари қизитиб юборилган. Чинознинг фахри Турсуной Охунова турмуш йўлдоши Султон Шерматов билан ёнма-ён туриб, «ХВС — 1,2» машинасида кечасию-кундузи пахта теряпти. Турсуной кунига машинада 7 — 10 тоннадан «оқ олтин» теряпти. Турсуной ишлаётган Киров номли колхозда 19 та пахта териш машинаси пахтазор қўйнида жавлон урмоқда. Механик-ҳайдовчилардан Сервер Бекиров, Турсуной Йўлдошева, Инобат Охунова ва Манноб Ғафферовлар Турсуной Охунова билан тенглашиш учун ҳаракат қилиб, терим нормасини 2 — 3 ҳисса ошириб бажаряптилар.

«XXI партсъезд» колхозининг механик-ҳайдовчиларидан Насиба Абдуллаева ва Насиба Султонбековалар ҳам «Турсуной опамизга тенглашиш учун куч-ғайратимизни аямаймиз» деб, зўр шижоат билан ишлаётирлар. «ХВС — 1,2» бункеридан ҳар куни хирмонга 3 — 4 тоннадан пахта тўкмоқдалар.

Чарчаш нималигини билмай, «оқ олтин» дурдоналарини йиғиб-териб олаётган бундай шунқорларга балли! Улар зиммага олинган мажбуриятни бажариш иштиёқида зўр ғайрат билан меҳнат қилаётирлар.

В. ХОЛМАТОВ.

Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозда кўпминг килограммчи теримчилар ҳаракати тобора кучайиб бормоқда. Мавсумда 20 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олган Ҳалима Хўжаева ҳозиргача хирмонга 8 тонна пахта топширди. Суратда: ўртоқ Ҳалима Хўжаева.

Қ. Розиқов ва К. Рашидов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЙИҒИМ-ТЕРИМ АВЖИДА

Бу йил Пискент районидаги «Гулистон» номли колхоз аъзолари 800 гектар ерининг ҳар гектаридан 25 центнердан, жами 2000 тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Эрта баҳордан бошлаб тер тўкиб қилинган меҳнат ўз самарасини кўрсата бошлади.

Шу кунларда колхозда етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олиш ишлари қизғин бормоқда. Кунига пунктга 50—60 тоннадан, социалистик мажбуриятнинг 2,5—3 проценти миқдорида пахта жўнатилмоқда.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти йиғим-терим кампаниясини уюшқоқлик билан ўтказиш учун график туздилар. Колхоздаги барча куч йиғим-теримга жалб қилинди. Натижада шу долзарб кунларда 320—350 ўрнига 430—450 киши теримда иштирок этаётир.

Теримнинг дастлабки кунларидаёқ колхозда кўпмингкилограммчилар ҳаракати кенгайиб кетди. 70 дан ортиқ теримчи 5—8—10—15 ва 20 тоннадан пахта териб бериш мажбуриятини олди. Масалан, Тамара Мамадалиева 25 тонна, Жаннат Бадалова 20 тонна учун, Моҳира Холмуродова, Саври Машарипова, Ҳалима Маннопова ва Тўхта Ҳамроевалар ўз мажбуриятларини тўла адо этиш учун курашиб, кунига хирмонга 180—200—250 килограммдан «оқ олтин» тўкмоқдалар. Тамара Мамадалиеванинг терган пахтаси ҳозирнинг ўзидаёқ 12 тоннадан ошди.

Колхознинг барча бригадаларида терим соатлик график асосида ташкил этилди. Терилган пахта дала бошида қабул қилиб олинмоқда. Бу йиғим-теримни жадаллаштиришга, колхозчилар ўртасида меҳнат унумдорлигининг оширилишига сабаб бўлаяпти.

Колхознинг Турсун Фахратов бошлиқ 3-бригадаси аъзолари теримнинг биринчи кунларидан социалистик мусобақада олдинда бориб, колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғини қўлда маҳкам сақлаб келмоқдалар. Бригада аъзолари бу йил 120 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганлар. Улар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллиги кунигача барча ҳосилни йиғиштириб олишга аҳд қилиб, шу кунгача йиллик планнинг 90 проценти миқдорида пахта тайёрладилар.

Колхозда агитация-пропаганда ишлари ҳам яхши ташкил этилган. Бригадаларда ҳар беш кунда Муқимий номли мактаб ўқитувчи-агитаторлари Саъдулла Зиёхўжаев ва Малик Алимовлар ҳамкорлигида «Жанговар варақа»лар чиқариб турилади. Дала шийпонларидаги кўргазма тахталарга илғорларнинг кунлик терган пахталари ёзиб борилади.

— Биз,—дейди колхоз раиси ўртоқ Қ. Ҳайдаров,—терилаётган пахтанинг фақат миқдорига эмас, балки унинг сифатига ҳам эътибор бермоқдамиз.

Терилган пахтани ўз вақтида пунктга етказиб бериш учун 5 автомашина, 4 прицеп ва 10 та арава жалб қилинган. Бу ишда шофёрлардан Мирзамурод Эсеркиев ва Павел Кониннинг хизмати каттадир.

Бу йил колхоз бўйича 450 гектар пахта майдони машина терими учун ажратилган. Бунинг учун 6 та пахта териш машинаси бор. Ҳозир СХМ-48 машиналари билан кунига 2,5—3 тоннадан пахта терилмоқда.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти илғор теримчи ва механик-ҳайдовчиларни мукофотлаш учун 30 минг сўм пул ажратган. Илғорлар ҳар беш кунда мукофотланиб, колхоз радиоузели орқали уларнинг иш методлари оммалаштириб турилади. Бу тадбирлар яхши натижа бераётир.

Т. ҚОСИМОВ,
Ф. АБДУЛЛИН.

Шудгорлаш илғорларига кўчма Қизил байроқ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети шудгорлаш бўйича районлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 10 октябрдан 21 октябргача бўлган якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи қуйидагиларга берилди:

Юқори Чирчиқ районига (район партия комитетининг секретари **М. В. Ким**, район ижроия комитетининг раиси **Й. Иброҳимов**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **А. Медведев** ўртоқлар). Бу район ўтган ўн кун ичида шудгорлашда 15,5 процент ўсишга эришган ва бу соҳада планни 32,4 процент бажарган.

Чиноз районидаги **4-«Вревский» совхозига** (директори **К. Аъзамов**, партия ташкилотининг секретари **Икромов** ўртоқлар). Бу совхозда ўтган ўн куникда шудгорлашда 17,6 процент ўсишга эришилган ва план 36,4 процент бажарилган.

Ерларни шудгорлашда ва техникани ремонт қилишда намуна кўрсатиб ишлаган энг яхши тракторчиларни, механикларни, агрономларни ва бошқа ходимларни мукофотлаш учун Юқори Чирчиқ районига 3 минг сўм, 4-«Вревский» совхозига минг сўм пул берилди.

Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг ўртоқ Б. Усмонқулов бошлиқ бригадаси аъзолари йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажариб, шу кеча-кундузда пунктларга мажбурият ҳисобидан ҳосил жўнатмоқдалар. Суратларда (чапдан) бригада бошлиғи Б. Усмонқулов, кўпмингкилограммчи теримчилардан С. Тостонова, М. Машрапова, А. Майлибоева ўртоқлар.

В. Салов фотолари.

Карим беҳуда ташвишланипти

— Ўткир, — деди Карим тўшакдан бошини кўтариб, — қўшнимиз қани?

— Ким, Жўраевми? Билмадим, жойида йўқми?

— ... Йўқ.

— Кеча келиб, дарров қочвордими деяман.

— Қайдам.

Ҳамма ширин уйқуда. Фақат икки ўртоқ суҳбатлашмоқда. Жўраевнинг ўрни бўшлиги уларни ташвишга солди. Деразадан тонг ёғдуси тушиб, уйни ёритди. Бирин-кетин ҳамма турди. Нонушта қилишди. Жўраев йўқ.

Каримга ташвиш тушди. Бригадирга айтай деса, уялади. Айтмаса, билатуриб нега айтмасин?

— Тожибой ака, Жўраевни кўрдингизми? — сўради ниҳоят.

— Нима бўлди?

— Эрталаб турсак, ўрни бўш.

— Кечқурун бормиди?

— Ҳа... Қочвордими деяман...

Тожибой ака индамай, хонага кириб кетди.

Карим тушгача терган пахтасини топшириб, шийпонга келди. Нуқул ҳаёлидан Жўраев кетмади. Ўйлаган сари фикрлари чувалашиб кетар, ишхона шарафи, ўртоқлар шаъни, доғ... ташвишлантирар эди. Иштаҳаси бўғилиб, тузукроқ овқат ҳам еяолмади.

Бир вақт Карим шийпондан чиқиб келаётган эди, тўсатдан Жўраевни кўриб қолди:

— Э, бормисиз, ўртоқ Жўраев.

— Қанча тердинг, Карим? — деди Жўраев унинг ташвишидан бехабар.

— Бир кунлик норма бўлди. Ўзингиз қаерда эдингиз?

— Шу пайкалнинг анави бурчагидан тердим. Тўқсон кило бўлди.

— Саломат бўлинг-э, — деди Карим қувониб, лекин бошқа ҳеч нима демади.

Шу куни кечгача Н. Жўраев 140 килограмм, Карим Абдуваҳобов эса 110 килограмм пахта топширдилар. Областнинг Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхозда пахта тераётган «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриёти босмахонасининг ишчи ва хизматчилари шундай бирдамлик билан ишламоқдалар.

С. Каримова, Серебянникова, Л. Крайнова, В. Пай сингари ўнлаб корхонамиз ишчилари кунлик терим нормасини 125 — 140 процентдан адо этишяпти.

М. ЖАЛИЛОВ,

Бирлашган нашриёт босмахонаси китоб-журнал цехининг линотипчиси.

Мажбуриятимизни 6 ноябрда бажарамиз

Бизнинг колхоз аъзолари бу йилги шароитда пахтадан мўл ҳосил етиштириш ва ана шу ҳосилни жадал йиғиб олиш, областимизда 500 минг тонна пахта тайёрлаш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун зўр уюшқоқлик билан ишладилар. Натижада биз 1275 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 20 центнердан ҳосил олиб, йиллик планни 23 октябрда бажардик.

Колхозимиздаги илғор бригадалар ўз планларини анча ошириб бажардилар. Низомиддин Исомиддинов, Мисир Ортиқов, Анор Узоқов, Эргаш Зулёров, Ғафур Абдираҳмонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда йиллик план 104—120 процент адо этилди.

Ҳозиргача колхозимиздаги 12 та далачилик бригадасидан 8 тасида план бажарилди. Қолган бригадалар ҳам маррага яқинлашиб қолди.

Бу йилги пахта ҳосилидан 350 тоннаси машина билан териб олинди. Жамолиддин Рустамов «ХВС-1,2» машинаси билан 70 тонна, Абдираҳмон Султонов, Собир Тошимов сингари механик-ҳайдовчиларимиз «СХМ-48М» машинаси билан 35 тоннадан пахта тердилар.

Йиғим-терим даврида айниқса теримчиларимиз зўр ғайрат кўрсатдилар. Пахта майдонимизда колхозчилардан 504 киши пахта терди. Шулардан 70 киши 6—7 тоннадан, 120 киши 5 тоннадан, 80 киши 4 тоннадан пахта териб, мавсум нормаларини тўла ва ошириб бажарди.

Терим даврида айниқса ижтимоий таъминот министрлигидан келган ўртоқлар жуда яхши ёрдам бердилар. Бу министрликдан 200 киши ўрнига 300 киши келиб пахта терди. Улар терган пахта 400 тоннага етди. Министрлик вакили ўртоқ Б. Эргашев далада ишни тўғри ташкил этгани туфайли ёрдамчилар унумли ишладилар.

Колхозимизда бу йил гўшт, жун, сут, пилла, силос тайёрлаш планлари ҳам ошиғи билан бажарилди. Ҳозир пахта йиғим-теримини давом эттириш билан бирга, келгуси йилга тайёрлик ишлари ҳам кўрилаётир. 400 гектар ерга кузги буғдой экилди. Бошқа экинлардан бўшаган, суғориладиган 100 гектар ер шудгор қилиб қўйилди.

Айни пайтда колхозимиз аъзолари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини 6 ноябргача тўла бажариш, қолган пахта ҳосилини сира нобуд қилмай териб олиш учун астойдил курашмоқдалар.

Миразиз РЎЗИМАТОВ,

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.

Самимий миннатдорчилик

Хитой коммунистик партияси ва Хитой Халқ Республикасининг раҳбарлари Мао Цзэ-Дун, Лю Шао-ци, Чжу Де, Чжоу Энь-лай КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущёв ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневга Хитой Халқ Республикаси ташкил топган куннинг 11 йиллиги муносабати билан йўлланган қизғин табриклари учун самимий ташаккур изҳор қиладилар.

Хитой ва совет халқларининг марксизм-ленинизмга асосланган буюк жипслиги ва бузилмас қардошларча дўстлиги, деб таъкидланади телеграммада, иккала мамлакатимиз халқларининг социализм ва коммунизмдан иборат умумий ишни амалга оширишларини таъминлайдиган муҳим гарантиядир. Хитой халқи бу жипслик ва дўстликни ҳамиша юксак даражада қадрлайди ва тобора мустаҳкамлайди.

Хитой коммунистик партияси ва ХХРнинг раҳбарлари улуғ совет халқига коммунизм қуриш ва бутун дунёда тинчликни сақлаш ишида янгидан-янги катта муваффақиятлар тилайди.

Америка артистларининг гастроли тамом бўлди

МОСКВА, 24 октябрь. (ТАСС). Кеча В. И. Ленин номидаги Марказий стадионнинг Спорт саройида Лючия Чейз ва Оливер Смит раҳбарлигидаги Америка балет театрининг СССРдаги сўнгги спектакли бўлди.

Американик артистлар хайрлашув спектакли программасига Шопеннинг «Сильфидалар», Оффенбахнинг «Кўк соқол», Бенфилднинг «Яккама-якка» балетларини ҳамда Чайковскийнинг «Оққуш кўли» балети учинчи пардасидан па де де киритган эдилар.

Москвалик тамошабинлар американик театрнинг спектаклини самимий кутиб олдилар.

Спектаклда Н. Г. Игнатов, Ф. Р. Козлов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев ўртоқлар ҳозир бўлдилар. Спектаклда АҚШ нинг СССР даги элчиси Л. Е. Томпсон ҳам бор эди.

Спектаклдан кейин совет раҳбарлари Америка артистлари билан самимий суҳбатлашдилар.

Лючия Чейз ва Оливер Смит труппаси Совет Иттифоқида қарийб бир ярим ой гастроль қилиб, Москвада, Ленинградда, Киевда ва Закавказьеда бўлди. Труппанинг спектакллари муваффақиятли ўтди.

П А Р Т И Я   Т У Р М У Ш И

Ёш коммунистлар қунт билан тарбияланмоқда

Совхоз партия ташкилоти ҳисобида турувчи коммунистларнинг кўпчилигини ёшлар ташкил қилади. Улар кейинги бир ярим йил ичида КПСС аъзолигига қабул қилинган. Шу сабабли ҳам совхоз партия бюроси ёш коммунистларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашга катта аҳамият бермоқда.

Бу ерда вақти-вақти билан улар учун КПСС тарихининг айрим боблари, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати масалалари бўйича лекция ва суҳбатлар ўтказилаётир.

Ёш коммунистлар билан ишлаш партия ташкилотининг диққат марказида турибди. Кейинги вақтда бу масала партия йиғилишларида за бюро мажлисларида бир неча марта муҳокама қилинди. Партия бюроси ёш коммунистларга топшириқлар бериб турибди. Бу эса партия аъзолигига кандидат бўлган ёшларнинг жамоат ишларида актив қатнашиб, иш малакаларини оширишга яқиндан ёрдам бермоқда.

КПСС аъзолигига кандидат Г. Пирназарова партия топшириғини сидқидиллик билан бажариб келади. Унга хотин-қизлар билан ишлаш топширилган. Ўртоқ Пирназарова аёллар ўртасида турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказади. Газета ва журналлардаги қизиқарли материалларни ўқиб беради.

Бюро партия аъзолигига кандидат ўртоқ Т. Башмановга совхознинг 1-бўлимидаги пахта териш машиналарининг иши ҳақидаги масалани текшириб келишни топширди. У буни муваффақиятли бажарди. Қилган ишлари ҳақида очиқ партия йиғилишида доклад қилди.

Партия топшириғи коммунистларни тарбиялаб, ишда чиниқтиришдаги муҳим омиллардан биридир. КПСС аъзоси ўртоқ Ш. Мўминова топшириқларни ўз вақтида бажарди. Ишда ташаббус кўрсатди. Шу сабабли ҳам у тез вақтда коллектив ўртасида катта обрў қозонди. Яқинда у посёлка Советининг раислиги вазифасига кўтарилди. Шу билан бирга, у совхоздаги хотин-қизлар советининг раислигига ҳам сайланган. Ўртоқ Мўминова ўзига юклатилган бу вазифаларни садоқат билан бажариб, ҳурматга сазовор бўлмоқда.

Доимо партия топшириқларини бажариб келган ўртоқ Х. Тўраева ҳам актив жамоатчи бўлиб етишди. У комплекс механизациялашган пахтачилик бригадасига раҳбарлик қилаётир. Ўзига топширилган бу масъулиятли вазифани жони-дили билан бажармоқда. Ўртоқ Тўраева хотин-қизлар советининг аъзолигига ҳам сайланган. У бўш вақтларида хотин-қизлар ўртасида тарбиявий-тушунтириш ишларини олиб бормоқда.

Кейинги партия йиғилишида ёш коммунистлар билан ишлашда йўл қўйилаётган айрим камчиликлар ҳақида анчагина гап бўлди. Партия бюроси баъзан коммунистларга топшириқлар бериш билан қаноатланиб қолиб, унинг қандай бажарилиши устидан тез-тез назорат қилиб туришни унутиб қўймоқда. Сўзга чиққан коммунистлар бюро аъзоларининг эътиборини шу масалага кўпроқ жалб қилдилар.

Ҳозир партия бюроси танқидлардан тўғри хулоса чиқариб, КПСС аъзолигига кандидат бўлганлар ўртасида тарбиявий ишларни янада яхшилаш юзасидан зарур тадбирларни кўрмоқда.

Е. ГОДОВИКОВ,
Янгиер шаҳридаги «Фарҳод» совхози.

Партия ташкилотларида

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ ИЛҒОРЛАР ҲИСОБИГА ЎСМОҚДА

ОЛМАЛИҚ. Шаҳардаги насчилик совхози партия ташкилоти илғор ишчилар ҳисобига ўсмоқда. Кейинги бир неча ой ичида бошланғич партия ташкилоти ўнга яқин кишини КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилди. Қабул қилинганлар орасида трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи Т. Худойқулов, механизатор В. Гололобов, оддий ишчи Х. Бўрибоева ўртоқлар ҳам бор.

А. Аъзамов.

ЛЕКТОРЛАР ЙИҒИЛИШИ

БЎСТОНЛИҚ. Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамият район бўлими аъзоларининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарори муносабати билан район жамиятининг вазифалари ҳақидаги масалани муҳокама қилдилар.

Йиғилишда сўзга чиққан ўртоқлар сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамият район бўлимининг ишидаги ютуқ ва камчиликлар ҳақида гапирдилар. Йиғилиш сабзавотчилар, чорвадорлар ўртасида лекция ва суҳбатлар ўтказишни яхшилаш юзасидан зарур тадбирлар белгилади.

Т. Туркменов.

ҚИЗИҚАРЛИ КЕЧА

ОҚҚЎРҒОН. Яқинда табиий ва илмий билимларни пропаганда қилиш республика музейининг ходимлари Ворошилов номли колхозда «Фан ва дин» деган темада савол-жавоб кечаси ўтказдилар. Колхозчилар телескоп ёрдамида фазодаги сайёраларни кўздан кечирдилар. Кеча охирида кинофильм кўрсатилди.

Т. Мирзааҳмедов.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ 43 ШАРАФИГА

Меҳнат совғалари

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Тошкентдаги сут комбинатининг меҳнатсевар коллективи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, катта ютуқни қўлга киритди. Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, илғор иш методларини кенг қўлланиш натижасида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик плани муддатидан икки ярим ой илгари тўла бажарилди. Шу даврда қўшимча равишда 1380 тонна сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилди.

КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь байрами муносабати билан чиқарган Чақириқлари пешқадам корхона ишчиларини янги муваффақиятларга руҳлантириб юборди. Бунга жавобан улар ўз зиммаларига оширилган мажбурият олишди. Йил охиригача пландан ташқари аҳолига 2216 тонна тамли сут маҳсулотлари етказиб беришга аҳд қилинди. Корхона цехлари орасида бу мажбуриятни шараф билан бажариш учун бошланган социалистик мусобақа тобора авж олаётир. Бунда актив иштирок этаётган кўпгина ишчилар юқори кўрсаткичларга эришяпти. О. Холиқов, В. Куртакова, К. Пудосенникова ва бошқа ўртоқлар смена топшириғини икки бараварга етказиб бажариб, ўз касбдошларига намуна бўлмоқдалар.

М. ЗОКИРОВ.

«Узбекхиммаш» заводи 2-механика цехининг мастер ўртоқ М. Абхаиров бошчилигидаги смена коллективи коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашиб, топшириқларини анча ошириб адо этмоқда. Смена аъзолари маҳсулотнинг сифатли бўлишига алоҳида эътибор беришаяпти. Суратда: мастер ўртоқ М. Абхаиров токарь Э. Абдураимовга янги деталь лойиҳасини тушунтириб бермоқда. О. Левак фотоси.

Коммунистик меҳнат пешқадамлари

«Қизил тонг» фабрикаси цехларида коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари номини олиш учун бошланган мусобақа кун сайин авж олмоқда. Бу ватанпарварлик ҳаракатида иштирок этувчилар сафи ҳам тобора кенгайиб боряпти. Фабриканинг 25 та бригадаси бу юксак номни қозониш йўлида ўзаро мусобақалашмоқда. Шу кунгача ўз зиммасига олган мажбуриятни шараф билан бажараётган, меҳнатда, турмушда ва ахлоқда бошқаларга ўрнак бўлаётган етти бригадага коммунистик меҳнат бригадаси номи берилди.

2-цехнинг старший мастери ўртоқ М. Гликман раҳбарлигидаги коммунистик меҳнат бригадаси чеварларининг иш натижалари ҳаммани қувонтирмоқда. Бригадада меҳнатнинг пухта ташкил этилиши, ҳар бир тикувчининг қобилиятига қараб жой-жойига қўйилиши, агрегатларнинг доимо бир меёрда ишлаши натижасида смена нормаси муттасил ошириб бажарилмоқда. Чеварлар топшириқни 170 процентга етказиб адо этишяпти. Улар тиккан кийим-кечаклар аъло сифатга қабул қилинаётир. 7-цехнинг мастер ўртоқ К. Иванова бошчилигидаги агрегат коллективи ҳам меҳнатда барчага ўрнак бўлмоқда.

650 чевар коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун бошланган ҳаракатда актив иштирок этаётир. Шундан 204 киши бу шарафли номни олишга муяссар бўлди.

Коммунистик меҳнат бригадаларининг аъзолари ва зарбдорлар унумли меҳнат қилиш билан бирга, ўзларининг билим доираларини кенгайтириш устида ҳам ишламоқдалар. 600 га яқин киши махсус ўрта ва олий ўқув юртларида, ўрта мактабларда, фабрика цехларида ташкил этилган малака ошириш курслари ва группаларида таълим олаётир.

Коммунистик меҳнат пешқадамлари ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтириш, меҳнат унумдорлигини оширишга ҳам ҳисса қўшмоқдалар. Шунинг учун ҳам фабриканинг кўп минг кишилик коллективи бу мусобақа илғорларининг муваффақиятларидан мамнун бўляпти.

КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь байрами олдидан чиқарган Чақириқлари фабрика чеварларининг ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Турли касбдаги ишчилар бунга жавобан меҳнаткашларга кўплаб сифатли кийим-кечаклар етказиб бериш учун курашни янада қизитиб юборишди. Коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари бу курашнинг олдинги сафида бормоқдалар.

С. ОРИФБОЕВ,
инженер-технолог.

ЯНАДА УНУМЛИ ИШЛАЙМИЗ

Тошкентдаги 1-тикувчилик фабрикасининг коллективи КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллигига бағишланган Чақириқларини зўр хурсандчилик билан кутиб олди.

Фабриканинг цех ва бригадаларида социалистик мусобақа янада кучайиб кетди. Ишчилар улуғ байрамни муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш юзасидан ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олмоқдалар.

Бу соҳада фабрика 5-цехи коллективининг иши мақтовга арзирлидир. Ҳозир цех ишчиларидан 502 киши оширилган мажбурият олди. Улар йиллик планларини 18 декабргача бажариш ва пландан ташқари 6500 та эркаклар костюми ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар. Шу кунларда цехнинг тикувчилари байрам вахтасида туриб ишламоқдалар. Мотористкалардан Клава Бородина, Таня Чепрунова, Оля Богриновскаялар нормани икки бараварга етказиб бажаришяпти.

— Коллективимиз, — дейди фабрика партия ташкилотининг секретари ўртоқ Манаенкова, — улуғвор етти йилликнинг иккинчи йили топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, аҳолига кийим-кечак етказиб бериш юзасидан берилган давлат планларини ой сайин ошириб бажармоқда. Биз сўнгги бир неча ой давомида пландан ташқари уч мингга яқин костюм, 2700та шим ва 11 мингдан ортиқ бош кийимлари ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдик. Октябролди мусобақасини янада кучайтириб, бутун куч ва ғайратимизни йиллик планни муддатидан олдин бажаришга сафарбар қиламиз.

М. ҒОЗИЕВ.

АСОСИЙ ОМИЛ

Далварзин ремонт заводининг коллективи пахта далаларида фойдаланилаётган қишлоқ хўжалик машиналари учун запас қисмлар етказиб беришни йилдан-йилга кўпайтирмоқда. Бу йил ўтган йилдагига нисбатан икки баравар кўп эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарилди. Бунга асосан ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, янги техникани жорий қилиш эвазига эришилди.

Ҳар бир ишчи меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришиш, маҳсулот сифатини яхшилаш, агрегат ва станокларнинг бекор туриб қолиш вақтини кескин камайтиришга интилаётир. Натижада ишлаб чиқариш планлари мунтазам равишда ошириб адо этилмоқда. Коллектив шу йилнинг ўтган ойлари давомида анча унумли ишлайдиган бир қанча агрегатларни ишга туширди. Маҳсулотларни цехлараро ташиш механизациялашди.

Темирчилик цехида махсус пресс ўрнатилди. Натижада илгари қўл кучида тайёрланадиган шайбалар штамповка усулида ишланадиган бўлди. Бу меҳнат унумдорлигини анча оширди, маҳсулот таннархи эса икки баравар камайди. Шу цехда гидравлик насос фойдаланишга топширилди. Натижада поршен ҳалқаларига ишлов бериш 30 процент тезлашди.

Завод ишчилари ўзлари эришаётган муваффақиятнинг асосий омили — янги техника воситаларини ишга тушириш, иш процессларини механизациялаш бўйича яна кўплаб тадбирларни амалга оширишга интилмоқдалар.

С. ЯГУДИН.

Оширилган мажбурият олинди

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг чиқарган Чақириқлари барча қатори Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати коллективини ҳам беҳад руҳлантириб юборди. Етти йилликнинг иккинчи йили топшириғини муддатидан илгари бажариш бўйича бошланган социалистик мусобақа янада авж олиб кетди. Мусобақада актив қатнашаётган кўпгина бригадалар ва айрим ишчилар меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Очил Холмуҳамедов, Абдуғафур Ураимов, Геннадий Хромих, Ҳалима Тоғаева ўртоқлар сингари ўнлаб ишчилар баракали меҳнат қилишмоқда. Смена нормасини 160 — 180 процентга етказиб бажараётган бу пешқадамлар коллектив эришаётган ютуқларга муносиб ҳисса қўшишяпти.

Комбинат коллективи ўз ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини 11 ойда бажариш юзасидан оширилган мажбурият олди. Шу кунларда барча касбдаги металлурглар бу ваъданинг устидан чиқиш учун янада зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Т. УРУНОВ.

ГИДРОЛИЗЧИЛАР ТОРТИҒИ

Янгийўл шаҳридаги гидролиз заводининг коллективи етти йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан уч ой илгари бажарган эди. Шу кунларда 1961 йил ҳисобига маҳсулот бераётган илғор коллективнинг ҳар бир аъзоси янада унумлироқ ишлашга ҳаракат қилмоқда. Айниқса коммунистик меҳнат бригадаси деган юксак ном учун курашаётган Николай Чупрунов ва Петр Пан ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари фидокорона ишлаб, бутун корхона коллективининг ҳурматига сазовор бўлаётирлар.

Завод коллективи яқинлашиб келаётган Улуғ Октябрнинг шонли 43 йиллигини меҳнатда янги ғалабалар билан кутиб олиш учун барча имкониятларни ишга солмоқда.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ.

Илғор автотранспортчилар

Республика Қурилиш министрлигига қарашли 4-автотранспорт конторaси Тошкентда олиб борилаётган саноат ва уй-жой қурилишлари учун турли хил бинокорлик материаллари, темир-бетон конструкциялари, қум-шағал ва бошқа материаллар етказиб берувчи йирик хўжалик ҳисобланади. Контора коллективи ўз олдига қўйилган масъулиятли ва шарафли вазифани тўла бажариш учун астойдил интилиб, дуруст натижаларга эришмоқда.

Коллектив орасида меҳнат интизомининг мустаҳкамлиги, барча касбдаги ишчилар ўз вазифаларига масъулият билан қарашлари натижасида шу йилнинг 10 ойлик юк ташиш топшириғи анча ошириб адо этилди. Йил бошидан бери белгиланганидан ташқари юзларча минг тонна бинокорлик материаллари қурилиш майдонларига етказиб берилди.

Автотранспортчилар шу кунларда янада зўр ғайрат билан ишлашмоқда. КПСС Марказий Комитетининг октябролди Чақириқларига жавобан иш суръатини тезлаштириб, ҳар куни 8500 тонна ўрнига 9 — 10 минг тоннадан юк ташишяпти. Айниқса КПСС аъзоси ўртоқ Г. Подройко бошлиқ бригада бу катта карвоннинг пешқадами ҳисобланади. Бригадир ва бригада аъзоларидан Ф. Феськов, З. Мирсодиқов смена нормасини 130 процентдан ошириб бажаришмоқда.

Контора коллективи қурилиш ташкилотларига транспорт хизмати кўрсатишни янада яхшилаш ва етти йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кун сайин авж олдираётир.

Р. УБАЙДУЛЛАЕВ.

Кўмир запаси 2 миллиард тонна

ОҲАНГАРОН. (ЎзТАГ). Геологлар Урта Осиёдаги энг йирик Оҳангарон кўмир ҳавзасини батафсил разведка қилишни тамомладилар. Бу ердаги қўнғир кўмир запаси икки миллиард тонна миқдорида аниқланди.

«Ангрен-Северная № 1» — геологлар эксплуатациячиларга тайёрлаб берган янги кўмир майдони ана шундай деб аталади. Бу ерда унча чуқур бўлмаган ерда ярим миллиард тонна аъло сифатли ёқилғи бор.

Бироз илгари геологлар Оҳангарондаги яна бир кўмир майдони — уч юз миллион тонна ёқилғи запасига эга бўлган «Опортоқ» майдонини ўрганишни тугаллаган эдилар. «Узгипрошахт» институтида Опортоқ карьерининг лойиҳаси тузилиб бўлди.

«Ангрен-Северная № 1» ва «Опортоқ» майдонлари ишга туширилгач Оҳангарон ҳавзаси Ўрта Осиёнинг чинакам кўмир пойтахтига айланади.

Темир йўл Тошкент бўлинмасининг инженер-оператори Нуржаҳон Ғуломова ўз касбининг моҳир усталаридан ҳисобланади. У октябролди мусобақасига қўшилиб, бўлинмада поездлар ҳаракатини эпчиллик билан бошқармоқда. Суратда: ўртоқ Н. Ғуломова иш устида

М. Нуриддинов фотоси.

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА

„СОВЕТ КИТОБИ“ ПАВИЛЬОНИ

Совет Иттифоқи нашриёт жиҳатидан дунёда энг ривожланган мамлакат ҳисобланади. Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимизда китоб нашр қилиш кескин ривожланди, вақтли матбуот кенг қулоч ёйди. Максим Горький айтганидек, халқнинг юксак маданияти мамлакатда нашр қилинаётган китобнинг миқдори билан чамаланади. Аслини олганда, совет халқининг сиёсий ва бадиий китобларга, вақтли матбуотга бўлган қизиқиши кун сайин ошиб бормоқда. Совет китоби кишиларимизни маънавий жиҳатдан коммунистик руҳда тарбиялашда муҳим қурол бўлиб хизмат қилмоқда. Совет кишилари китобни беҳад севади, уни ўз билим йўлдоши деб билади. Бунга СССР Халқ Хўжалиги ютуқлари виставкасида ташкил этилган «Совет китоби» павильони стендларидаги экспонатлар ёрқин мисол бўла олади. Бу ерда мамлакатнинг 74 марказий ва маҳаллий нашриётлари томонидан кейинги йилларда чиқарилган 7 мингга яқин номдаги китоб нусхалари қўйилган. Айниқса, мана бу рақамлар эътиборимизни жалб қилди: агар революциядан илгари 1913 йилда 99 миллион нусха китоб босиб чиқарилган бўлса, 1959 йилдаёқ 70 минг номда салкам 1 миллиард 200 миллион нусха китоб нашр этилди. 1965 йилга келиб бу рақам 1 миллиард 600 миллион нусхага кўпаяди.

Павильон экспозициясидаги бир маълумот тамошабинларни ҳайратда қолдиради. Жумладан, Россияда биринчи марта босма китоб чиқарила бошланганидан буён ўтган 400 йил ичида жами 550 минг номда китоб чиқарилган. Ваҳоланки, мамлакатимизда Совет ҳокимияти йилларида 1 миллион 519 минг номда китоб нашр этилган. Фақат кейинги беш йил ичида 305 минг 700 номда умумий сони 5 миллиард 442 миллионга яқин нусха китоб босиб чиқарилган.

Мамлакатимиз нашриётларида китоб нашр қилиш ишида механизациядан кенг фойдаланилмоқда. Китобнинг хушбичим ва нафис қилиб нашр этилишига алоҳида эътибор берилмоқда. Совет китоблари халқаро китоб санъати виставкаларида олдинги ўринларни олаётир. Ўтган йили Лейпцигда ўтказилган шундай халқаро виставкада Совет Иттифоқи 11 та олтин медаль, 15 та кумуш ва 8 та бронза медаллари олишга муваффақ бўлди. Брюсселда бўлган Халқаро ярмаркада 11 та олий мукофот олинган эди.

Мана, Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Ўзбекистон, Қозоғистон, Грузия, Озарбайжон ва бошқа иттифоқчи республикаларнинг нашр ишларига бағишланган стендлар. Бу махсус стендларда иттифоқчи республика халқлари йилларида китоблар нашр қилиш тобора ўсиб бораётганлиги фактлари келтирилади.

Чоризм амалдорлари мустамлака халқларини саводсизлик ва нодонлик исканжасида тутиб келишга интилди. Шунинг учун ҳам, жумладан, ҳозирги Ўзбекистон территориясида китоб нашр қилиш иши ачинарли аҳволда бўлган. 1913 йилда 56 номда, жами 118 минг нусха китоб нашр этилган бўлиб, бундан 33 номдагиси ўзбек тилида бўлиб, 79 минг нусхада чиқарилган эди.

Ҳозирги пайтда Совет Ўзбекистонида 9 та нашриёт ишлаб турибди. Бу нашриётлар йўли билан етти йилликнинг биринчи йилида 1 минг 809 номда умумий тиражи 21 миллион 830 мингга яқин китоб босиб чиқарилди. Бунинг учдан икки қисми ўзбек тилидаги китобларни ташкил этади.

Павильонда сиёсий ва бадиий адабиётлардан ташқари, техника масалаларига оид асарларнинг кўп намуналари кўрсатилмоқда. Совет кимёси, физика, электроника, қурилиш, транспорт, авиацияга доир илмий асарлар шу соҳадаги мутахассисларнинг янгиликлар билан танишувига қулай шароит туғдирмоқда. Павильонда энг кичик китобхонларимизга аталган кўпгина адабиётлар ҳам бор.

«Ҳақиқат ва ростгўйлик саҳифалари» деб аталган «Совет китоби» павильонида совет журналистикасига оид кўп материаллар тўпланган. Ҳозирги вақтда мамлакатимиз шаҳарларида саккиз минг ва колхозларда уч минг номда газеталар чиқарилиб турибди. Бу газеталарни бир вақтнинг ўзида 59 миллион газетхон ўқийди. Ҳақиқат жарчиси марказий «Правда» газетаси ҳар куни 6 миллион чамаси нусхада нашр этилмоқда. «Известия», «Комсомольская правда» ва бошқа марказий газеталарнинг кундалик тиражи бир неча миллионни ташкил этади.

Мамлакатимизда 4 мингдан ортиқ журнал ва вақтли нашрлар чиқарилмоқда. «Коммунист», «Партийная жизнь» сингари марказий журналлар 400—500 минг нусхадан ортиқ нашр этилмоқда. «Огонёк», «Крестьянка», «Работница», «Мурзилка» сингари журналлар ҳар бири бир неча миллион нусхада босиляпти. Газета ва журналга бўлган талаб кун сайин ўсиб бормоқда. Бунга кейинги беш йил ичида чиқарилаётган журналлар сонининг 2,2 баравар кўпайганлиги ва тиражининг 2,1 баравар ошганлигини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Ҳозирги пайтда Совет Ўзбекистонида 312 та газета ва 113 та журнал чиқарилиб турибди. Газета ва журналларда мамлакатимизда шонли Коммунистик партия раҳбарлигида қўлга киритилаётган муваффақиятлар ёритиб борилмоқда.

«Совет китоби» павильонининг экспозициялари мунтазам равишда янги сиёсий ва бадиий адабиётлар ҳисобига тўлдириб борилади. Павильон адресига ҳар куни марказий нашриётлардан, иттифоқчи республикалар, ўлка ва область нашриётларидан янги экспонат-китоблар келиб турибди.

Х. УМАРОВ.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“
2-БЕТ, 25 ОКТЯБРЬ, 1960 ЙИЛ.

500 000 тонна пахта учун!

Ҳар бир теримчининг белгиланган кундалик нормани ошириб бажаришига эришайлик, терим машиналари ишини икки сменада ташкил этиб, илғор механик-ҳайдовчиларнинг бой тажрибаларини кенг оммалаштирайлик!

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИНГ

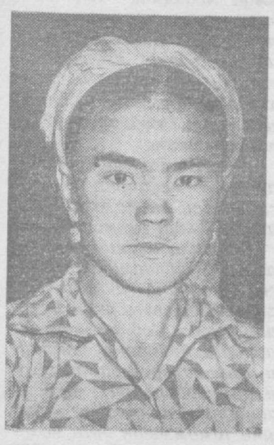

Ўртоқ М. ХОЛБОЕВА — Оққўрғон районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг теримчиси.

Ўртоқ Х. ХОЖИҚУЛОВА — Пискент районидаги Тельман номли колхознинг теримчиси.

Ўртоқ Н. ЭЛМУРОТОВА — Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг теримчиси.

Ўртоқ Н. БЎРОНОВА — Сирдарё районидаги Сталин номли колхознинг теримчиси.

М. Шевелев ва А. Абалян фотолари.

Олға борар

Шпинделлар ҳўплар «оқ олтин»,
Бункер ичи худди қор бўрон.
«ХВС»ни бошқариб сокин,
Рулда борар гулдай бир жувон.

Олға борар узмасдан нигоҳ,
Қош чимириб терим лочини.
Кумуш мезон укпар каби гоҳ
Безар унинг чилвир сочини.

Пешвоз чиқар унинг йўлига
Кўксини чок қилган чаноқлар.
У кўз ташлар ўнги, сўлига,
Қимтинмишди ёқут дудоқлар.

«ХВС»нинг гардиш рулида
Кўрдим чечан бир сарвиқомат.
Чўнг машина унинг қўлига
Гўдак каби қилмиш итоат.

Зоҳиджон ОБИДОВ.

СУРЪАТ НЕГА СУСТ?

Октябрнинг дастлабки кунларида Орджоникидзе районида бўлган эдик. Ўшанда район партия комитетининг секретари ўртоқ Қ. Маҳкамова пахта тайёрлашнинг аҳволи ҳақида гапириб: «Колхозларда машина терими қисқартирилди, сабзавотчи колхозчилар, совхоз ишчилари қўшни районларга ёрдамга юборилди, очилган пахталарни ҳозирги кучимиз билан териб, суръатни оширамиз», — деган эди.

Тўғри, шундан кейин районда бироз силжиш бўлди, бир кун — 11 октябрда давлатга 2,03 процент пахта топширилди. Аммо бу муваффақият амалий иш билан мустаҳкамланмади. Район ва колхоз раҳбарлари суръатни яна бўшаштириб юбордилар. Аҳолини йиғим-теримга тўла сафарбар этадиган дам олиш куни илгариги кунларга нисбатан кам — 260 тонна, яъни 1,24 процент пахта топширилиши колхозларда пахта териш суръатининг кундан-кунга пасайиб кетаётганини кўрсатмайдими? Шу сабабли район область бўйича 10-ўринга тушиб қолди.

Бу юқори ҳосилли, шуҳрат қозонган район учун жуда паст кўрсаткич эмасми? Балки район раҳбарлари, колхоз раислари «пахта яхши очилмай, тинкамизни қуритаётир» деб важ қилишлари мумкин. Ёки ҳақиқатан ҳам пахта яхши очилмаганми? Йўқ, колхозларда пахта яхши очилган. Судралишга ва орқада қолишга пахта очилмагани эмас, балки теримчиларнинг меҳнати ёмон ташкил қилинганлиги, меҳнатга қобилиятли аҳолининг анча қисми пахта теримига жалб қилинмаганлиги сабаб бўлмоқда.

Хрушчев номли колхознинг қатор бригадаларида бўлдик. Бу колхозда ҳам «пахта яхши очилмади» деган баҳона ҳукмрон. Мана, колхознинг Охунбобоев участкаси. Бу участка ўтган йили 22 октябрда йиллик пахта тайёрлаш планини районда иккинчи бўлиб бажарган эди. Бу йилчи? План энди 46 процент адо этилди. Ўртоқ Р. Юсупов бошлиқ бригада графикка кўра ҳар куни 5,8 тонна пахта териши керак. Бригадада куч етарли. Ёрдамчилар ҳам келиб туришибди. Бироқ бригада бирон кун ҳам 3,7 тоннадан ошириб пахта топширгани йўқ. Бригадир ҳамма иллатни пахта «очилмаётганига» тўнкамоқда. Қизиқ, Насиба Муродова, Тожи Аширова сингари чевар теримчилар шу кунларда 94—100 килограммдан пахта теряптилар-ку? Лекин тани-жони соғ Олмош Эрназарова куни бўйи «ишлаб», 10 килограмм пахта терибди. Унинг келинойиси эса теримга қатнашмаяпти. Мана иллат қаерда! Бу бригада билан ёндош ўртоқ Б. Ширмонқулов раҳбарлик қилаётган бригадада ўрта ҳисобда 107 килограммдан пахта терилса-ю, ўртоқ Юсупов бригадасида 50 килограммдан ошмаса! Бунинг сири нимада? Бу бригадада меҳнат ёмон ташкил қилинган, интизом жуда бўш. Рўйхатдаги теримчилардан 23 киши бир кун пахта теримига қатнашса, бир неча кун ўзининг шахсий иши билан банд бўлади.

Ўртоқ Т. Абдуллаева бошлиқ бригадада аҳвол бундан ҳам ачинарли. 100 теримчидан фақат 10 киши кунлик нормасини бажаради. 70 ўрнига ҳар бир теримчи ўрта ҳисобда 25 килограммдан пахта тераётгани колхоз правлениесини ташвишга солмаётир. Ўртоқ А. Йўлдошев бошлиқ бригадада суръат бундан ҳам паст. Абдуллаева бригадасининг теримчиси Ш. Мўминова билан О. Йўлдошева 72 — 75 килограммдан пахта тераётганлари ҳолда, улар билан тенгдош Ш. Хасанова, Х. Тўхтаметова, Х. Мансуровалар аранг 17—20 килограммдан пахта термоқдалар. Ўртоқ И. Худойбергановнинг кунига 130 килограммга етказиб пахта тераётганлиги раҳбарларнинг ҳамма баҳоналарини пучга чиқармайдими?!

Социалистик мажбуриятни бажаришда масъулиятли давр бошланди. Бунинг моҳиятига тушунган илғорлар суръатни кучайтириб, кўплаб пахта топшираётирлар. «Қизил Ўзбекистон» колхозининг бригада бошлиги, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ А. Эгамназаров бригадасининг теримчилари бунга мисол бўла олади. Кундан-кунга кўп пахта топшираётганлиги туфайли бу бригада 11-ўриндан 2-ўринга чиқиб олди. Б. Муродов, З. Мўминов, С. Мирбоева бошлиқ звенолар гектаридан 35 центнердан ҳосил топшириб, йиллик планни бажаришга муваффақ бўлдилар.

Лекин колхознинг ҳамма бригада, звеноларида иш ана шундай ташкил қилинган деб бўлмайди. Кўпчилик бригадалар терим юзасидан берилган графикни бажармаяпти. Шу сабабли «Қизил Ўзбекистон» колхози кунига графикдаги 173 ўрнига атиги 71 тоннадан пахта топшириб, суръатни кундан-кунга бўшаштирмоқда. М. Қосимов бошлиқ бригадада 43 теримчидан фақат 3 киши, И. Бердиёров бригадасида атиги икки кишигина нормасини бажараётганлиги пахта «очилмаганлиги»дан эмас, балки интизомнинг ҳаддан ташқари бўшаштириб юборилганлигидандир. Ҳа, колхозда оммавий-сиёсий ишларнинг паст савиядалиги терим нормасини бажармовчиларнинг тобора кўпайишига сабаб бўлмоқда.

Ўртоқ Н. Ғиёсов раислик қилаётган Киров номли колхоз мажбуриятини энди 30,6 процент бажариб, областда 105-ўринда бораяпти. Бу колхозда ҳам ташкилий ишларда жиддий камчиликларга йўл қўйилаётир.

Юқоричирчиқликлар ишни дўндириб, пойгада ғолиб чиқдилар. Лекин шу район билан беллашган Оржоникидзе районининг пахтакорлари ваъдага вафо қилмай, мусобақадошларидан кейинда қолдилар. Район пахтакорлари, камчиликларни дарҳол бартараф қилиб, маррага етиш учун астойдил курашишларингиз, орқага эмас, олдинга силжишларингиз, бунинг учун суръатни кучайтиришингиз керак! Акс ҳолда йил охирида юқоричирчиқликлар ҳақли равишда: «Беллашгани куч керак» деб айтишлари турган гап.

Ш. КУЗАНБОЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Ибрат бўлаётганлар

«Қизил Октябрь» колхозининг ўртоқ Хўжан Алдаев бошлиқ 9-бригадаси пахта териш суръатини кундан-кунга кучайтириб, яхши натижаларга эришди. Теримчиларнинг ғайрат билан ишлашлари туфайли бригада давлатга 115 тонна пахта топшириб, сентябрь ойи топшириғини 105 процент қилиб адо этди. Шундай қилиб, бригада Чиноз районида биринчиликни эгаллади.

Бригада аъзоларидан Д. Ўрозов, Т. Ҳусайинов, М. Жўраев ва Мадан Эргашевлар терилган пахтани пешма-пеш қуритиб қоплаб, пунктга жўнатаётирлар. Социалистик мусобақа натижасида 4 ўрнига 8 тоннага қадар пахта қуритиб қопланмоқда. Кўпмингкилограммчи теримчилардан Ж. Ҳасанова, О. Искандарова, М. Саматова ўртоқлар ҳар куни 150 — 200 килограммдан пахта териб, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлаётирлар.

Б. ҲУСАЙИНОВ,
К. ҚЎШИМОВ.

Суратда: Қуйи Чирчиқ районидаги Красин номли колхознинг кўпмингкилограммчи теримчилари (чапдан) Эгамбердиева ва Алимова ўртоқлар ҳар куни 150 — 200 килограммдан пахта териб кўпчиликка ўрнак бўлмоқдалар.

М. Шевелев фотоси.

Аҳдимнинг уддасидан чиқаман

Бригадамиз бу йил 93 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олган. Шунинг учун ҳам биз терим бошланишидан олдин маслаҳатлашиб, мавсумда камида 15 тоннадан пахта теришга ваъда бердик. Мен районда чақирилган кўпмингкилограммчилар кенгашида шу ҳақда сўз бериб, мусобақага қўшилдим.

Ваъдамнинг устидан чиқиш учун теримнинг дастлабки кунидан бошлаб астойдил ҳаракат қилдим. Икки қўллаб пахта териш, вақтдан унумли фойдаланиш натижасида суръат кундан-кунга ўрта борди. Кейинги кунларда 200—220 килограммга етказиб пахта термоқдаман. Мусобақадошларим Н. Номозова, Х. Латипова, Н. Илёсова ўртоқлар ҳам ғайрат билан пахта термоқдалар. Мен ва дугоналарим зиммага олинган мажбуриятни Улуғ Октябрнинг 43 йиллик байрами кунигача бажарамиз. Хирмонга 15 тоннадан пахта тўкиб, байрамни муносиб меҳнат совғаси билан кутиб оламиз.

Ж. ҲАЙДАРОВА,
Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхоз теримчиси.

Валентин Тюпко бригадасида иш қизғин

ЯНГИЙЎЛ, (ЎзТАГ). Мамлакатнинг донгдор механизатори Валентин Тюпко бошлиқ бригадада иш қизғин. «ХВС-1,2» маркали агрегатнинг тўртталаси ҳам ишга туширилган. Машиналар группа-группа бўлиб ишламоқда. Бу эса техника қаровини вақтида ўтказиш ва механик-ҳайдовчиларнинг ишларини контроль қилиб туришни енгиллаштирмоқда. Ҳар бир механик-ҳайдовчи кунига 5 тоннагача пахта теряпти. Олтита прицеп пахтани қоп-қанорсиз ташимоқда.

Бригаданинг саккиз аъзосидан беш киши пахта теримида қатнашиб, қолганлари эса беда ўримида ишлаётирлар.

Бу йил Валентин Тюпко бригадаси бир центнер пахта етиштириш учун жами икки ишчи-соат сарфлашга қарор қилди. Тўкилган пахталарни териб олиш ва уни кўрак тозалайдиган машинадан ўтказиш, шунингдек ортиш ишлари ҳам шу соат муддатга киради.

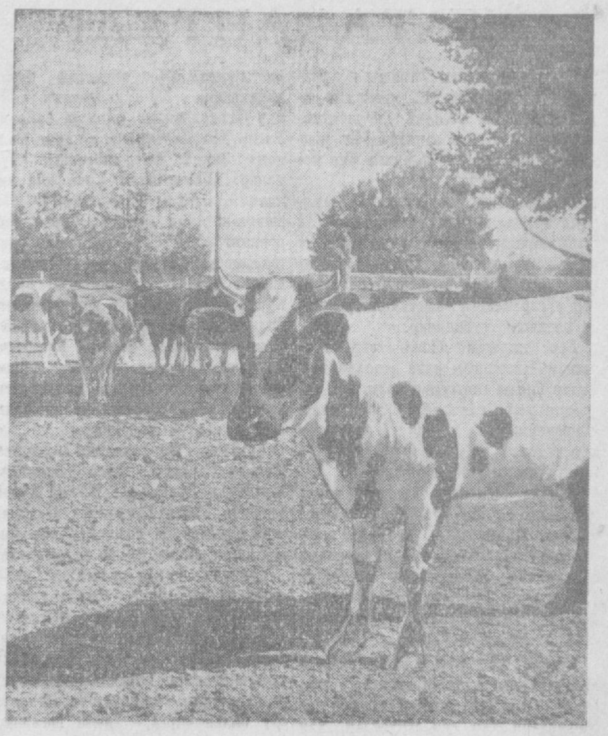

Янгийўл районидаги Свердлов номли колхозда соғин сигирлар яхши парвариш қилиниб, мўл-кўл сут соғиб олинишини таъминланмоқда. Суратда: сигирлар очиқ ҳавода.

И. Гильдин фотоси.

Фермалардан дараклар

ОЛМАЛИҚ. Аваз Номозов, Норқўзи Омонов, Қурбонбой Қорабоевлар 1-«Оҳангарон» совхози 3-бўлимининг илғор чорвадорлари ҳисобланадилар. Бўлимда 150 соғин сигир, 80 га яқин бузоқ бор. Бўрдоқига боқилаётган моллар кунига 650 граммдан семираётир. Сигирлардан тобора кўп сут соғиб олинмоқда. Ҳозир чорва қишловига пухта тайёргарлик кўрилаётир.

Тошкент наслчилик совхозининг Куйбишев номли бўлими чорвадорлари ҳам ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар. Бу ерда 186 бош қорамол боқувга қўйилган. Бўтаниёзов, Абдусаев, Тошпўлатовларнинг фидокорона меҳнати туфайли моллар тез семиряпти.

Ш. Шералиев,
Б. Умаров.

ЯНГИЕР. 1-«Боёвут» совхозининг 3-бўлимида янги сут-товар фермаси ташкил қилинди. Ҳозир фермада 300 дан ортиқ сигир, 2600 та ўрдак боқилаяпти. Фермага яқинда қўшимча равишда 250 га яқин жўжа келтирилади.

У. Алиев,
С. Пўлатов.

ГУЛИСТОН. 2-«Первомаец» совхозида сигирлардан олинадиган сут маҳсулоти кўпайиб бормоқда. Моҳир сут соғувчи Малика Мустафина ўзига биркитилган 25 соғин сигирнинг ҳар биридан 2700 литрдан сут соғиб олиш учун курашаётир. Ҳозиргача у ҳар бош сигирдан 2 минг литрга яқин сут соғиб олди. Унинг дугонаси Мария Веретенникова ҳам бу соҳада яхши натижаларга эришмоқда.

Паррандачилик совхози ишчилари давлатга гўшт сотиш планини муддатидан анча илгари бажариб, 50 тонна ўрнига 100 тонна гўшт сотган эдилар. Ҳозир улар Октябрь байрами шарафига қўшимча мажбуриятларини ҳам бажариш учун курашмоқдалар. Донгдор товуқбоқар В. Тазова ўзига биркитилган 2500 товуқнинг ҳар биридан 112 тадан тухум олишга эришди.

Х. Халилов.

БЎСТОНЛИҚ. «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» совхозида чўчқачиликни ривожлантиришга ҳам катта аҳамият берилмоқда. Чўчқабоқар Александр Лобада 20 бош чўчқани бўрдоқига боқиб, давлатга 260 центнер гўшт топшириш мажбуриятини олган. У бу соҳада филокорлик билан меҳнат қилаётир. Ҳозир унинг боқимидаги чўчқаларнинг оғирлиги 105 — 110 килограммга етди.

Колхозда соғин сигирлар ҳам намунали парвариш қилиниб, давлатга сут сотиш йиллик плани ошириб бажарилди.

Карл Маркс номли колхозда ҳам чўчқачилик ривожланяпти. Колхозда 195 чўчқа боқилаётир. Чўчқабоқар Петр Пархоменко уларни бўрдоқига боқиб, яхши натижаларга эришмоқда.

М. Яхудоев,
А. Отбосаров.

КАЛИНИН. Сталин номли колхознинг чорвадорлари чорва қишловига намунали тайёргарлик кўрмоқдалар. Чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга алоҳида аҳамият берилаяпти. Ўртоқ Т. Деҳқонов бошлиқ ем-хашак бригадаси 25 гектар ердаги маккажўхорининг ҳар гектаридан 800 центнердан ошириб кўкпоя олди.

Охунбобоев номли колхозда ҳам мўл-кўл ем-хашак жамғарилди. Ҳар бош сигирга 12 тоннадан ортиқ силос бостирилди.

У. Мирпоёзов,
Х. Муҳиддинов,
С. Жалилов.

ОҚҚЎРҒОН. «Ленинобод» колхозининг илғор сут соғувчиси ўртоқ Раҳмонова саккиз ой ичида ўзига биркитилган 15 сигирнинг ҳар биридан 1950 килограммдан сут соғиб олди. Ворошилов номли колхозда М. Тканева ҳам саккиз ой ичида ҳар бир сигирдан 1900 килограммга етказиб сут топширди.

Қ. Саримсоқов,
С. Мустафоев.

ЧИНОЗ. 4-наслчилик совхозида 1115 бош соғин сигир бор. Ферма ишчилари ҳар бош соғин сигирдан 4300 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқдалар. 1 сентябргача 1113 сигирнинг ҳар биридан 2716 килограмм сут соғиб олинди.

Т. Имомов,
М. Пейсенов.

ПИСКЕНТ. Жданов номли колхозда бу йил 125 гектар ерда маккажўхори етиштирилди. Силос бостиришда Х. Чинтошев, Д. Отаматов, Т. Совкинов, Р. Мовланов, Х. Қодиров ўртоқлар унумли меҳнат қилдилар.

Қ. Норинбоев.

Республикамиз областларида пахта тайёрлаш қандай бораяпти

Хоразм области бир кунда 1,60 процент, мавсум бошидан бери 75,03 процент, Андижон области 1,22, мавсум бошидан бери 71,67 процент, Сурхондарё области 1,21, мавсум бошидан бери 66,37 процент, Фарғона области 1,03, мавсум бошидан бери 63,34 процент, Қорақалпоғистон АССР 1,39, мавсум бошидан бери 61,35 процент, Тошкент области 1,25, мавсум бошидан бери 58,14 процент, Бухоро области 0,76, мавсум бошидан 55,29 процент, Самарқанд области 1,71, мавсум бошидан бери 54,27 процент пахта тайёрладилар.

Пахта тайёрлашнинг бориши

(24 октябргача бўлган маълумот)

Районлар ва совхозлар номи	Бир кунда процент ҳисобида: Мажбурият	Бир кунда процент ҳисобида: План	Мавсум бошидан процент ҳисобида: Мажбурият	Мавсум бошидан процент ҳисобида: План	Машина терими, мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида: Бир кунда	Машина терими, мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида: Мавсум бошидан
РАЙОНЛАР БЎЙИЧА						
Юқори Чирчиқ	0,41	0,50	85,94	105,40	1,67	97,40
Қуйи Чирчиқ	1,17	1,35	63,93	73,56	0,87	63,90
Ўрта Чирчиқ	1,20	1,32	62,10	68,18	0,77	34,64
Чиноз	0,94	1,00	58,76	62,71'	0,76	29,14
Бўка	1,38	1,51	58,64	64,14	2,86	54,80
Пискент	1,11	1,23	57,59	63,96	1,72	47,39
Сирдарё	1,10	1,17	53,12	56,83	1,39	42,73
Оққўрғон	0,94	1,02	52,50	57,56	0,94	39,58
Янгийўл	1,26	1,43	48,16	54,64	0,82	34,16
Оржоникидзе	1,24	1,46	47,71	55,70	0,88	25,80
Гулистон	1,15	1,33	46,22	53,04	1,08	29,52
Янгиер шаҳри	1,13	1,23	43,14	46,85	1,86	38,41
Бекобод	0,98	1,13	41,81	48,42	0,99	30,60
Область бўйича:	1,11	1,24	52,90	58,14	1,26	38,52
СОВХОЗЛАР БЎЙИЧА						
«ЎзССР беш йиллиги»	1,23	1,38	61,66	69,53	0,90	64,94
«Бўка»	1,24	1,55	56,34	70,43	2,25	69,44
«Малик»	1,00	1,20	56,32	67,58	1,50	65,72
«Пискент»	1,20	1,35	54,59	61,80	1,71	50,97
«Оққўрғон»	0,84	0,92	49,62	54,75	0,86	46,24
1-«Боёвут»	1,08	1,19	47,27	52,14	2,21	40,56
«Гулистон»	0,98	1,59	47,17	77,75	2,62	35,24
1-«Далварзин»	0,95	1,06	46,80	52,30	1,24	39,64
Киров номли	1,00	1,15	46,76	53,91	0,94	29,83
«Социализм»	1,05	1,32	46,29	58,22	1,50	41,63
«Фарҳод»	1,56	1,60	44,07	45,05	2,10	45,65
«Мирзачўл»	1,03	1,29	43,44	54,70	0,93	19,20
3-«Боёвут»	1,02	1,11	41,00	44,49	1,95	46,00
«Чаноқ»	0,90	1,17	38,47	50,37	0,72	27,56
2-«Далварзин»	0,87	1,10	37,00	46,75	1,10	36,19
2-«Боёвут»	0,79	0,83	34,65	36,67	1,33	33,80
«Дружба»	0,59	0,62	31,95	33,48	—	4,14

«ОҚ ОЛТИН» МЕҲРИ

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

<>

Пахта йиғим-терими авж олдирилган ҳозирги кунда ҳамма ҳам пахтазорда бўлиб, эл хирмонига озми-кўпми ўз ҳиссасини қўшгиси келади. Шунинг учун ҳам каттаю-кичик ҳамма пахта далаларида.

Ҳар йилдагидек бу йил ҳам областимиздаги қишлоқ мактабларининг ўқувчилари яхши ташаббус бошладилар. Улар кунда дарсдан сўнг пахта далаларига чиқиб, колхозчи ота-оналарга яқиндан ёрдам беришга қарор қилдилар.

Бекобод район мактаб ўқувчиларининг ҳимматидан колхозчилар миннатдор. Ўқувчилар кучи билан шу кунгача 130 тоннадан ортиқ «оқ олтин» терилиб, хирмонга тўкилди.

— Теримда Дзержинский номли мактабнинг юқори синф ўқувчилари илғорликни қўлдан бермай келмоқдалар, — деб ёзади газетхон **Ф. Зиёдуллаев** — Дзержинский номли колхоз далаларида ғайрат кўрсатиб ишлаётган бу ватанпарвар ёшлар мавсум охиригача 60 тоннага етказиб «оқ олтин» теришга аҳд қилишган. Ҳозиргача 30 тоннадан ортиқ пахта териб олинди.

—«Оқ олтин» меҳри Ўрта Чирчиқ районидаги 39-ўрта мактаб ўқувчилари ғайратига-ғайрат қўшиб юборди, — фахрланиб ҳикоя қиладилар ҳаваскор мухбирларимиздан **П. Тожиев** билан **А. Умаралиевалар.** — Меҳнатсевар ўқувчиларнинг Куйбишев номли колхоз бригадаларига чиқиб, пахтакорларга кўмаклаша бошлаганликларига 4 ҳафта бўлди. И. Тожибоева, Ф. Алиатова, П. Умаралиева сингари аълочи ўқувчилар теримда ҳам алоҳида намуна кўрсатиб ишламоқдалар. Бу ўқувчиларнинг ҳар бири кунига 60—70 килограммдан пахта териб, хирмонга барака киритаётир.

Бундай ғайратли ёшлар Гулистон районй ўқувчилари орасида ҳам кўплаб топилади. Фрунзе номли ўрта мактабнинг 10-синф ўқувчилари ғайрат-ташаббуси билан кўплаб пахта йиғиб-териб олинмоқда. Ўқувчилардан Муҳаббат Муслимова, Хайрия Усмоноваларнинг меҳнат ютуғи колхозчиларни ҳам қойил қолдирмоқда. Кунига 120—130 килограммдан пахта тераётган бу қизлар мавсум охиригача эл хирмонига 6 тоннадан «оқ олтин» тўкиш ниятида.

Ҳаваскор мухбир **А. Мирсайидов** бизга ана шуларни хабар қилган.

Редакциямиз Оққўрғон райони ўқувчиларининг пахтакорларга кўрсатаётган ёрдамлари ҳақида ҳам кўплаб хат-хабарлар олмоқда. Газетхонлардан **Ю. Мадаминов, А. Сорибоевларнинг** ёзишича, райондаги Сталин номли ва Жданов номли мактаб ўқувчилари бўш вақтларида йиғим-теримга актив қатнашмоқдалар. Комсомол-ёшлар бригадасига уюшган бу ўғил-қизлар фидокорона ишлаб, Ворошилов номли колхоз аъзоларининг ҳурмат-эътиборини қозонмоқдалар.

Шунингдек, оққўрғонлик ҳаваскор мухбирларимиздан **М. Мадаминов, Д. Абдураупов, Э. Жангабоев,** чинозлик газетхонлардан **Ю. Каримов, Й. Ўринбоев, Ҳ. Убайдиллаев, Т. Имомовлар** ҳам меҳнатсевар ўқувчиларнинг шу кунларда колхозчи ота-оналарга яқиндан ёрдам бераётганликлари ҳақида, ёзганлар.

Т. Тошпўлатов, Э. Туркменов, Ё. Ҳасанов, Қ. Бердимуродов, И. Шокиров, Р. Хайдаров, М. Мамажонов, Ш. Расулев, М. Яҳудаев, М. Ойдинов, Н. Хатимов, А. Кўчаров, Ғ. Пазлиев, Н. Синдибоев, А. Мирзаев, Р. Қодирқулов, З. Тожиев, Ҳ. Сафаров, У. Усмонов, Т. Аюпқулов, Н. Раҳимжонов каби газетхонлар ўз хатларида ёш хашарчиларнинг пахта теримидаги ғайрат-ташаббуслари ҳақида фахрланиб ҳикоя қиладилар.

ЁШ ТАЛАНТЛАР

Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг маданият саройи талантли ижодий коллективлардан бири ҳисобланади. Бу коллективнинг иш бошлаганига бир неча йиллар бўлди.

Тўқимачилик комбинатида самарали меҳнат қилиш билан бирга, ўз билимларини ошириш учун ҳаракат қилаётган ишчилар, корхона ёшлари маданият саройида ташкил этилган тўгаракларга системали равишда қатнашиб турадилар.

Кеч кириши билан саройнинг шинам безатилган кенг заллари ишчилар билан гавжум бўлади. Бу ерда ҳар хил темаларда лекциялар, киноочерклар, бадиий фильмлар кўрсатилади ва тўгараклар ҳам ўз ишларини қизитиб юборади.

Бундан бир неча йиллар аввал маданият саройи ҳузурида ташкил этилган хореография, рус халқ чолғу оркестри, ўзбек музикали драма ва комедия, тикувчилик ва бошқа ўнга яқин тўгараклар мунтазам ишлаб, бир қанча ижодий муваффақиятларни қўлга киритдилар.

Бундан етти йил илгари рассомлик студияси ташкил этилган эди. Бу давр ичида тасвирий санъат ҳаваскорлари ҳам сон жиҳатдан, ҳам ижод қилишда яхши натижаларга эришди. Ҳозир бу студияга 50 дан ортиқ киши қатнашади. Бунда икки группа: ёшлар ва катталар группаси бўлиб, у 6 бўлимдан, яъни рассомлик, графика, тасвирий санъат, ўймакорлик, ҳайкалтарошлик ва декоратив санъат бўлимларидан иборатдир. Студия ҳафтада 3 марта машғулот ўтказади, бунда тажрибали санъатшунослар, малакали ўқитувчилар машғулот олиб борадилар. Моҳир рассомлар студияга тез-тез келиб, ёшларга қимматли маслаҳатлар бериб туришади. Студия қатнашчиларидан Мажид Султонов ўзбек музикали драма ва комедия коллективи маданият саройи саҳнасида кўрсатган «Далада байрам», «Ғунчалар», «Ҳақ йўл» ва бошқа спектаклларга чиройли декорациялар яратиб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлган. Ёш рассомлардан Н. Азимов чизган суратлар профессионал рассомлар асаридан қолишмайди. Бу студияда буларга ўхшаш ёш талантлар кўп.

Маданият саройида бошқа тўгараклар қаторида ўзбек музикали драма ва комедия тўгараги ҳам ташкил этилган. Бу коллективнинг ижодий иш бошлаганига 4 йил бўлган. Коллектив М. Фаттохов раҳбарлигида ўз репертуарларини бойитиб юборди. Ишчи ҳаваскорлар сони борган сари ортиб бормоқда. Тўгаракка ҳозирги кунда 24 талантли ёшлар қатнашади. Бу коллектив Шукур Саъдулланинг «Далада байрам», Узеир Ҳожибековнинг «Аршин мололон», Зиннат Фатхуллиннинг «Ғунчалар», Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи», Баҳром Раҳмоновнинг «Ўзи бошқа-ю, сўзи бошқа», Усмон Умаровнинг «Ҳак йўл» ва бошқа спектаклларини тайёрлаб, республика кўригига қатнашишга муяссар бўлди. Кўрикда бу талантли коллективнинг йиллар мобайнидаги ижодий меҳнати самарали натижа берди. Коллектив иккинчи даражали диплом олишга муяссар бўлди. Бундан илҳомланган коллектив аъзолари ўз ишларини янада қизитиб юбордилар.

Комбинатнинг талантли ёшларидан Маҳмуд Каримов, Нисо Каримова, Мамлакат Саломова, Мажид Худойбердиев, Анвар Кенжаев, Муҳамаджон Аҳмедов ва бошқалар ролларни моҳирлик билан ўйнаб келмоқдалар.

Ҳозирги кунда коллектив ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун ҳаракат қилмоқда. Улар «Майсаранинг иши» комедиясининг сўнгги пардасини саҳналаштираётирлар. Шу билан бирга, Ҳамза шеърлари билан куйланадиган қўшиқлардан иборат музикали монтаж тайёрламоқдалар. Монтажни уюштиришда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, дирижёр Фазлиддин Шамсиддинов ва концертмейстер Фавзия Файзи яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Коллектив халқ театри номини олиш учун иш бошлаган. Бунинг учун айрим ижодий-ташкилий ишларни амалга ошириб, балет группасини хор группасига қўшиш керак. Чунки бу группаларсиз катта спектаклларни тайёрлаш мумкин эмас.

Келгуси ижодий иш планлари жуда катта. Ҳозирги замон темаларида ёзилган бир қанча пьесаларни саҳналаштириш лозим.

Саройда бошқа тўгараклар, шу жумладан тикувчилик тўгараги ҳам муваффақиятли ишлаб турибди. Тикувчилик тўгарагига 250 га яқин хотин-қиз қатнашади. Тўгарак аъзолари икки йил ичида моҳир тикувчи бўлиб етишадилар. Тўгаракка Зуҳра Дониёрхўжаева раҳбарлик қилади.

Маданият саройидаги тўгаракларда 3 мингга яқин ёш талантлар мунтазам қатнашиб келмоқдалар. Маданият саройининг ижодий коллективи қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаб, ўз маҳоратини тинмай ошириб бормоқда.

Л. ФАЙЗУЛЛАЕВА,
А. ИБРОҲИМОВ.

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг кимё факультетида дарслар лаборатория машғулотлари билан боғлаб олиб бориладн. Бу, темани яхши ўзлаштиришга катта ёрдам бераётир. Суратда: факультет 3-курс студентлари Светлана Подлипская ва Флора Пирназаровалар кимё лабораториясида практик машғулот ўтказмоқдалар.

И. Гильдин фотоси.

МУХБИРИМИЗ БИЛАН СУҲБАТДА

Даволаш-профилактика муассасалари кўпаймоқда

Партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткашлар соғлиги тўғрисида тинмай қилаётган ғамхўрликлари туфайли Тошкент областида ҳам даволаш-профилактика муассасалари ва аптекалар тармоғи борган сари кенгаймоқда. Медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш, шифохоналарда койкалар сонини кўпайтириш, янги медицина муассасаларини қуриб ишга тушириш соҳасида областимизнинг қишлоқ ва шаҳарларида кўпгина тадбирлар амалга оширилмоқда Тошкент область соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири ўртоқ Хошимов мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

— Шу йилнинг ўзида очилган янги туғруқхона ва касалхоналардаги койкалар сони 2400 га етди. Областнинг колхоз ва совхозларида 13 та медицина пункти очилди. Аҳолига медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш эҳтиёжлари учун бу йил 189 миллион сўм маблағ ажратилган эди. Ҳозиргача бу маблағнинг қарийб 75 проценти ўзлаштирилди. Давлат томонидан ажратилган мазкур катта сумма янги даволаш-профилактика муассасалари қуриш, мавжудларини кенгайтириш ва уларни зарур дори-дармон ҳамда медицина техникаси билан таъминлашга сарфланмоқда. Қишлоқ жойларини зарур медикаментлар билан таъминлашни яхшилаш мақсадида областнинг турли жойларида 7 та аптека очилди.

Бу аптекалар зарур дори-дармон, медицина асбоб-ускуналари ва малакали ходимлар билан таъминланган.

Малакали медицина кадрлари ҳам кўпаймоқда. Тошкент Медицина институтини тамомлаган юзга яқин малакали врачлар область районларидаги медицина пунктлари, амбулатория ва касалхоналарга юборилди. Бундан ташқари медицина техникумини тамомлаган ўрта малакали кадрлардан ҳам 200 киши областимиз ихтиёрига берилди. Улар колхоз ва совхозлардаги даволаш муассасаларида фельдшер, акушер ва ҳамшира бўлиб ишлаётирлар.

Жазоир халқига совға

ТУНИС, 23 октябрь. (ТАСС). Совет касаба союзларининг Жазоир қочоқларига берган совғалари ортилган «Фатеж» совет теплоходи бугун эрта билан Тунис портига келди.

Теплоходда 154 тонна ҳар хил юклар—тракторлар, автомашиналар, қишлоқ хўжалик машиналари, станоклар, тикув машиналари, кийим-кечак, пойафзал озиқ-овқат ва дори-дармон — ҳаммаси бўлиб 2 миллион сўмлик товарлар бор.

Портда совет кемасини «Жазоир меҳнаткашлари умумий союзи»нинг бош секретари Рахмун Деккар бошчилигида Жазоир касаба союз раҳбарлари, Жазоир Республикаси Қизил ярим ой жамиятининг бошлиғи, шунингдек Жазоир Республикаси муваққат ҳукуматининг Тунисдаги миссияси бошлиғи кутиб олдилар.

Халқаро аҳвол

Баденда журналистларнинг жаҳон учрашуви

ВЕНА, 23 октябрь. (ТАСС). Вена яқинидаги Баден деган жойда беш кун давом этган журналистларнинг иккинчи жаҳон учрашуви 23 октябрга ўтар кечаси учрашув қатнашчилари муҳокама қилган масалалар юзасидан резолюциялар қабул қилиш, шунингдек дунёдаги ҳамма мамлакатларнинг матбуот ходимлари ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш мақсадида халқаро журналистлар бирдамлиги комитетини тузиш ҳақидаги қарорнинг қабул қилиниши билан тугади.

Учрашувнинг мандат комиссияси хабар қилдики, журналистларнинг иккинчи жаҳон учрашувида дунёнинг 62 мамлакатидан келган 279 вакил қатнашди. Улар социалистик, бетараф ва капиталистик мамлакатлар матбуотининг вакилларидир. Африка, Осиё ва Латин Америкаси давлатларидан ҳам кўпгина вакиллар қатнашди. Учрашувнинг 197 қатнашчиси дунёнинг турли мамлакатларидаги журналистларнинг 43 ташкилотидан вакил бўлиб келди. Учрашувнинг бошқа қатнашчилари матбуот ходимларининг ана шу муҳим халқаро йиғинида нутқ сўзлаш ҳамда халқлар ва давлатлар ўртасидаги маданий ҳамкорлик ва алоқаларни мустаҳкамлаш ишида, ҳозирги замон журналистикасининг профессионал ва этик проблемаларининг муҳокамасига ҳисса қўшиш учун Баденга жаҳоннинг ҳамма қитъаларидаги мамлакатлардан якка тартибда келдилар.

Учрашув қатнашчилари 20, 21 ва 22 октябрда қарорларни ишлаб чиққан комиссияларда иш олиб бордилар, бу қарорлар кейин 22 октябрь кечқурун ялпи мажлиснинг маъқуллаши учун тақдим этилди.

Учрашув қатнашчилари журналистнинг профессионал этикаси ҳақидаги резолюцияни баланд руҳ билан қабул қилдилар.

Учрашув Испанияда, Жанубий Вьетнамда, Жанубий Кореяда таъқиб қилинаётган журналистларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш юзасидан бир қанча мурожаатлар, мактублар ва телеграммалар қабул қилди, Латин Америкаси мамлакатларидаги аҳвол ҳақидаги тўғри ахборотларни тарқатиш эркинлиги учун империалистик матбуотга қарши оғир кураш олиб бораётган Пренса Латин агентлиги билан бирдам эканлигини билдирди, грек халқининг қаҳрамони Манолис Глезосни ҳимоя қилиб чиқди, Жазоир журналистлари ва Жазоир халқининг ўз мамлакатлари озодлиги ва мустақиллиги учун курашларини қўллаб-қувватлади.

Учрашув вақтида Африкадаги бир қанча мамлакатлар делегатларининг ташаббуси билан Африка журналистлари ҳамкорлигининг муваққат комитети тузилди. Журналистларнинг регионал учрашувларини ташкил қилиш ҳақида қарорлар қабул қилинди.

Учрашув қатнашчилари ўз ишларининг охирида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущевга ва Австрия Миллий кенгашининг раиси Л. Фиглга улардан олинган табрикномалар учун миннатдорчилик билдириладиган телеграммалар юбордилар.

Конгодаги аҳвол

БМТ ПАНОҲИДА СИЁСИЙ БАНДИТЛИК

АККРА, 22 октябрь. (ТАСС). Ганада чиқадиган «Ивнинг ньюс» газетасининг махсус мухбири Леопольдвилдан хабар беришича, Мобуту-Калонжи ва «Абако» партиясининг шайкалари Леопольдвилда ва Конгонинг бошқа шаҳарларида ўтакетган террор режимини ўрнатганлар. Ғарбнинг империалистик ва мустамлакачи доиралари ғарб фермалари ва Ватиканнинг католик миссиялари билан актив ҳамкорлик қилиб, Лумумбанинг қонуний ҳукуматига қарши чиқаётган ана шу шайкалар ва ташкилотларга жуда катта миқдорда доллар ва франк сарфламоқдалар.

Кейинги кунларда Мобуту бандитлари ўз мухолифларидан жисмоний йўл билан ўч ола бошладилар. Улар Лумумбанинг ўнларча тарафдорларини қамоққа олиб, уларни Лозондаги қамоқ лагерига ташладилар. Мобутунинг қуролланган каллакесарлари юстиция министри Реми Мвамба уйига бандитларча ҳужум қилиб, унинг ҳамма мулкини ўғирлаб кетдилар. Сенат раиси Окито резиденциясига ҳам ана шундай ҳужум қилинди.

Доимо террорга дучор қилинаётган Леопольдвиль аҳолиси БМТ қўшинларининг ана шу қонунга хилоф ишларни тўхтатиш учун ҳеч нарса қилмаётганликларидан шикоят қилмоқдалар. Леопольдвилнинг савдо-сотиқ кварталларида жойлашиб олган БМТ қўшинлари Шарқнинг африка районларидаги аҳолини ҳимоясиз қолдирмоқдалар.

Ганада чиқадиган «Ивнинг ньюс» газетасининг махсус мухбири хабар қилишича, Лумумбани ўлдиришни ва МНК партиясини бузишни ташкил этиш учун мустамлакачилар катта маблағ ажратганларини кўрсатувчи ҳужжатлар МНК партияси раҳбарлари қўлига тушиб қолган.

«Ивнинг ньюс» хабар қиладики, Лумумба бошлиқ МНК партиясининг ёшлар ташкилоти БМТ қўшинлари қўмондонлигида Мобуту ва бошқа хоинларнинг фашист шайкалари ҳаддан ошишини тўхтатишни талаб қилган.

„Торпедо“ — СССР чемпиони

Футбол бўйича 22-мамлакат чемпионати ўйинлари тамом бўлди. Москванинг «Торпедо» командаси бу йил тарихда биринчи марта СССР чемпиони деган юксак номни ва олтин медални олишга сазовор бўлди. Маълумки, чемпионлик Москванинг уч футбол коллективи — «Динамо», «Спартак» ва Армия Марказий спорт клубидан бошқа ҳеч бир командага бирон марта ҳам насиб бўлмаган эди.

Торпедочилар бу йил мавсум бошлангандан то унинг охиригача катта маҳорат кўрсатиб ўйнаб, лидерликни қўлдан бермай келдилар. Улар финал ўйинларда 14 очко тўплаб, бошқа командаларни анча орқада қолдириб кетдилар. «Торпедо» охирги ўйинни «Локомотив» командаси билан ўтказди. Бу учрашувнинг қандай якунланиши автозаводчилар учун аҳамиятсиз эди. Шу сабабли чемпион майдонга энг кучли ўйинчиларсиз тушди. Ҳисоб темирйўлчилар фойдасига 3:1 бўлди. «Торпедо» ҳозир СССР кубогини ҳам қўлга киритиш учун астойдил ҳаракат қилмоқда.

Телевизор ЭКРАНИДА

25 ОКТЯБРДА

19.00. «Қизил галстук» телевизион журнали.
19.35. Сўнгги ахборот.
20.00. М. Горький номли театрнинг «Оғир кураш» спектакли олиб кўрсатилади

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

Эътиборга олинди

Икки районни бир-биридан ажратиб турган Катта Миробод кўчаси Фрунзе ва Ленин район ижроия комитетларининг ҳар иккаласи томонидан қаровсиз қолдирилгани тўғрисидаги шикоят газетамизнинг 5 август сонида босилиб чиққан эди.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг секретари ўртоқ С. Норқўзиевнинг редакцияга маълум қилишича, шикоят шаҳар Совети ободонлаштириш доимий комиссиясининг раиси ҳамда ободонлаштириш бошқармаси ходимлари томонидан текширилган ва унда келтирилган эътирозлар ҳақли деб топилган.

Шаҳар Совети ижроия комитети ободонлаштириш бошқармасига ва Фрунзе район ижроия комитетига Катта Миробод кўчасини ободонлаштириш ва асфальт ётқизиш ишларини 1961 йил планига киргизиш ҳақида кўргазма берган.

КОНСУЛЬТАЦИЯ

МЕҲНАТ ВА ИШ ҲАҚИ

Тошкент кровать ва экскаватор заводлари ишчи ҳамда хизматчиларидан бир группаси редакциямизга хат ёзиб, иш ҳақи тартибга солиниши ва етти соатлик иш кунига ўтилиши муносабати билан меҳнатга ҳақ тўлашнинг қайси системасини қўллаш мақсадга мувофиқлиги ҳақидаги ҳамда бу билан боғлиқ бўлган бошқа саволларга жавоб беришни сўрагайлар. Биз қуйида уларнинг саволларига жавоб қайтарамиз.

Иш ҳақи тартибга солиниб, етти соатлик иш кунига ўтилганидан кейин саноатда меҳнатга ишбай усули билан ҳақ тўлаш тартиби иш ҳақи тўлашнинг асосий формаси сифатида давом эттирилади. Лекин ишлаб чиқаришнинг айрим участкаларида меҳнатни нормалаштириш жуда қийин ва бажарилган ишнинг миқдорини аниқ ҳисобга олиш амалда мумкин бўлмайди. Шу сабабли бу участкаларда ишбай усули билан ҳақ тўлаш, аслида, юзаки характерга эга бўлади. Шунинг учун меҳнатга ойлик маош ва мукофот бериш йўли билан ҳақ тўлаш тартибини жорий қилиш лозим.

Меҳнатга прогрессив ишбай усули билан ҳақ тўлаш аниқ ва тушунарли бўлмагани учун ишчилар билан ҳисоб-китоб қилишни бирмунча қийинлаштиради, кўп ҳолларда маҳсулот таннархининг ошиб кетишига олиб келади. Шу сабабли оқибатда бу усулга барҳам бериш керак.

Ишчиларнинг планни бажариш ва ошириб бажаришдан, техника жиҳатидан асосланган ишлаб чиқариш нормаларининг жорий қилинишидан, ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг яхшиланишидан моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида меҳнатга ҳақ тўлашнинг ишбай-мукофот ва маош-мукофот системаси жорий қилинади.

Ишчиларга бериладиган мукофотнинг миқдори ишлаб чиқаришнинг турли тармоқларида ана шу тармоқнинг аҳамиятини ва меҳнат шароитини ҳисобга олиб, турлича белгиланади. Нормани бажарганлик ва ошириб бажарганлик учун ишчиларга бериладиган мукофотнинг максимал миқдори, амалдаги типовой мукофот қоидаларига мувофиқ, асосий иш ҳақи ёки тариф ставкасининг 30—40 процентидан ошмаслиги керак.

Тошкент областидаги қисқартирилган иш кунига ўтган ва меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги тартибини қўллаётган бир қатор саноат корхоналарида ускуналарни ремонт қилиш ва тузатиш, асбобларни чархлаш ишларида банд бўлган ишчилар, электромонтёрлар, завод ичидаги транспорт ишчилари меҳнатига маош-мукофот бериш йўли билан ҳақ тўлаш тартиби қўлланилмоқда.

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Меҳнат ва иш ҳақи давлат комитетининг маълумотига қараганда, меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги системаси жорий қилиниши натижасида иш кунини қисқартириш билан бир вақтда саноат ишчиларининг ўртача иш ҳақи 10,5 процент ошиши лозим. Оғир саноат тармоқлари ҳам шу ҳисобга киради. Кам иш ҳақи оладиган ходимлар группасининг, жумладан, иккинчи даражали ишлардаги кичик ходимларнинг маоши 25—27 процент ошади.

Илгари корхоналарда улар қайси тармоқ бошқармасига итоат қилишларига қараб, кўп сонли тариф ставкалари қўлланилар эди. Эндиликда ана шу тариф ставкалари ўрнига саноат тармоқлари бўйича, унинг халқ хўжалигидаги аҳамиятини ва меҳнат шароитини ҳисобга олиб, янги тариф ставкалари жорий қилинмоқда. Бунга мисол тариқасида, биринчи разряддаги ишчилар учун белгиланган бир неча минг тариф ставкасининг сони 30 тагача келтирилишини айтиш кифоя қилади. Бу, саноат турли тармоқлари бўйича иш ҳақи тўлаш шароитида ягона ва асосланган мувофиқлик вужудга келишини таъминлайди.

Янги тариф ставкаларини ишлаб чиққан вақтда минимал даражадаги маош миқдорини ойига то 400—450 сўмгача ошириш назарда тутилган. Яъни бу, биринчи разряддаги ишчилар учун янги минимал тариф ставкалари юқорида кўрсатилганидан кам бўлмаган миқдорда, саноатнинг кўпгина тармоқларида эса анча ошиқ миқдорда белгиланган демакдир.

Мисол учун, иш шароити одатдагича бўлган оғир саноат тармоқларида биринчи разряддаги ишда маошнинг ойлик тариф ставкаси то 460—560 сўмгача, қурилишда 560 сўмгача, енгил ва озиқ-овқат саноатининг асосий тармоқларида эса 450—540 сўмгача оширилган.

Иссиқ цехлардаги, оғир ва шароити соғлиқ учун зарарли ишларда банд бўлган ишчиларга ҳақ тўлашда устунликни таъминлаш мақсадида меҳнат шароитига қараб, оширилган тариф ставкалари белгиланади. Масалан, ерости ишларида банд бўлган ишчиларга шахта ва конларнинг юзасида ишловчи ишчиларга қараганда 15—20 процент, иссиқ цехларда ва оғир ишларда, шунингдек шароити соғлиқ учун зарарли бўлган ишларда банд бўлган ишчиларга оддий ишларда банд бўлган ишчиларга қараганда 10—15 процент кўп ҳақ тўланади.

Оз ва ўртача иш ҳақи оладиган ишчилар группаси билан кўп миқдорда иш ҳақи оладиган ишчилар группасининг меҳнатига тўланадиган ҳақ ўртасидаги тафовутни камайтириш мақсадида ҳозирги вақтда амалда бўлган тариф сеткалари ўрнига янги тариф сеткалари жорий қилинади. Натижада юқори разряд тариф сеткаси қуйи разряд тариф сеткасидан илгаригидек 2,5—3,5 баравар эмас, балки 1,8—2 баравардан зиёд фарқ қилмайдиган бўлади.

Саноатнинг кўпчилик тармоқларида илгари қўлланилиб келинган етти-саккиз ва ўн разрядли тариф сеткалари ўрнига асосан олти разрядли тариф сеткалари жорий қилинди. Тариф сеткаларининг миқдори 10 тага келтирилди. Илгари эса корхоналарнинг тармоқ бошқармаларига итоат қилишига қараб, 1900 дан ортиқ тариф сеткаси қўлланиб келинган эди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари советининг қарорида кўрсатилишича, янги тариф ставкалари ва тариф сеткаларининг жорий қилиниши ишбай усулда ишловчи ишчиларнинг маошида тарифнинг салмоғи 70—75 процентгача ва ойлик олиб ишловчи ишчиларнинг маошида эса иш ҳақи тартибга солинишидан илгари 45 — 65 процент ўрнига 80—85 процентгача кўпайишини таъминлаши лозим.

Шундай қилиб, тариф системасининг иш ҳақи тўлашни ташкил қилишни тартибга солиш соҳасидаги роли бир мунча ошади, иш ҳақидаги хилма-хилликка барҳам берилади.

Ю. ВОЛОДИН,
Тошкент область касаба союз совети меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг мудири.

Тошкентнинг томоша залларида

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТР БИНОСИДА — **А. Салавотов номли Доғистон давлат Қўмиқ музикали драма театрининг гастроли** — 25/X кеч соат 8 да А. Салавотов асари — **Ойғози.** 4 пардали қаҳрамонлик драмаси. Билетлар сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 25/X да **Евгений Онегин.** 26/X да **Аида.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/X да **Гамлет,** 26/X да **Алишер Навоий.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/X да **Раис уйланармиш.**

Тонг отмоқда — «МИР», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

105 процент гуноҳсиз —қишки НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2. 4. кеч 6 ва 10 да), ёзги «ВАТАН» (кеч 8 да), ТЕЛЬМАН номли (кеч 7 яримда), СТЕПАН РАЗИН номли (кеч 9-20 минутда).

Лайли ва Мажнун — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва кеч 8 да), ёзги НАВОИЙ номли (кеч 7 ва 8-40 минутда), ПУШКИН номли (кеч 7-20 ва 9-20 минутда).

Бир миллион фунт стерлинглик банк билети — қишки «ВАТАН», «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Бомбай қизи —қишки НАВОИЙ номли (кундуз соат 3-20 минут ва кеч 5 да ўзбек тилида).

400 дарра (кеч соат 8 да), **Шўх қайрилишлар** (кеч 9-45 минутда)—«ФЕСТИВАЛЬ».

Рим каникуллари — КАФАНОВ номли (кеч соат 7 яримда).

Таманго — СТЕПАН РАЗИН номли (кеч соат 7 яримда), Тельман номли (кеч 9-20 минутда).

Таврия — «ПОБЕДА» (кеч соат 8 да).

4- ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
6, 7, 8, 9- синфни тамомлаганлардан
токарь ихтисосига

ЎҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қабул қилинганлар бепул овқат ва кийим билан таъминланади.

Ўқиш 1 ноябрдан бошланади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Педагогик кўча, 65- уй. Телефон — 51-693.

Ремонт кўча, 4-уйда турувчи **Умар Воҳибович Муслимов**нинг Римский-Корсаков кўчаси, 9-уйда турувчи Раъно Асқаровадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

4 ЯШАР ЎҒЛИМ СОБИРЖОННИ ҚИДИРАМАН

Шу йил якшанба куни, 16 октябрь кеч соат 6 да кўчага чиқиб йўқолди. Қора соч, қора қош, қора кўз, тўладан келган, бошида бахмал қизил дўппи, эгнида яшил вильветка, кўк ва оқ ички кўйлак, резинкали қизил пахмоқ шаровар, оёғида сандал. Кўрган-билганлардан Октябрь район, Виставка (Чиғатой) кўча, 381-уйда яшовчи Эрка Намозовга маълум қилишни сўрайман.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“
4-БЕТ, 25 ОКТЯБРЬ, 1960 ЙИЛ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси. 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115, Эълонлар бўлими—28142.

Р. 10663. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А. 1901.